ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ «ԷՋՄԻԱԾԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ*
(1944—1973)

1627. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Ամերիկահայ առաջադիմական Միության համագումարին և ամերիկահայ երիտասարդական միության համագումարին: [Համագումարը նվիրված է աշխարհում խաղաղությունը տևական դարձնելու և պատերազմի վտանգը վերացնելու կենսական հարցերին]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 36:

1628. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Առաջնորդի Արևելեան թեմին հայոց Հյուսիսային Ամերիկայի գերաշնորհ Տ. Տիրան արքեպիսկոպոսի Ներսոեան, հարազատի Մայր Աթոռոյ սրբոյ Էջմիածնի եւ հոգեծին զաւակի մերում սիրելւոյ՝ ողջոյն հայրական եւ օրհնութիւն հայրապետական: Ամենայն Հայոց հայրապետի կոնդակը՝ Հյուսիսային Ամերիկայի հայոց Արևելյան թեմի առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Տիրան արքեպիսկոպոս Ներսոյանին արքություն շնորհելու մասին: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 3—4:

1629. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Կոնդակ: Ամենապատիւ Տ. Եղիշէ սրբազանին, պատրիարքական տեղապահին սրբոյն Սաղիմայ, հարազատի Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի եւ հոգեծին սիրելի զաւակի մերում, ողջոյն եւ օրհնութիւն հայրապետական: [Երուսաղեմի հայոց պատրիարքական տեղապահ Եղիշե Տերտերյանին արքություն շնորհելու մասին]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 3—4:

1630. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Խաղաղության կողմնակիցների Հայկական հանրապետական կոնֆերանսի նախագահին: Վեհափառ հայրապետի հեռագիրը խաղաղության կողմնակիցների հայկական ռեսպուբլիկական կոնֆերանսին: [Կոնֆերանսի բացումը ողջունելու առթիվ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 32—33:

1631. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—[Կոնդակ]: Գէորգ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի, ողորմութեամբ Տեառն եւ կամօքն ազգիս եպիսկոպոսապետ եւ կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, ծայրագոյն պատրիարք համազգական նախ։աժեծար Աթոռոյ առաքելական Մայր եկեղեցւոյ Սրբոյ կաթուղիկէ Էջմիածնի: Ամենապատիւ Նորընտիր պատրիարքին Կոստանդնուպոլսոյ Տ. Տ. Գարեգինի արքեպիսկոպոսի Խաչատուրեան եւ պոլսահայ սիրեցեալ հօտին մերում Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի ողջոյն հայրական եւ օրհնութիւն հայրապետական: Ամենայն Հայոց հայրապետի կոնդակը՝ Կոստանդնուպոլսի նորընտիր պատրիարք ամենապատիվ Տ. Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս Խաչատրյանի հաստատման մասին: 1951, հունվար-մարտ, էջ I—IV:

1632. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Ռիգա: Գերաշնորհ Գուստավ Տուրս արքեպիսկոպոսին: Վեհափառ հայրապետի հեռագիրը Գուստավ Տուրս արքեպիսկոպոսին՝ Լատվիական ավետարանական եկեղեցու սուրբ սինոդի խաղաղության պաշտպանության նվիրված հանդիսավոր նիստի բացման առթիվ: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 38:

1633. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Ամենայն Հայոց հայրապետի շրջաբերական հեռագիրը հոգելույս Արտավազդ արքեպիսկոպոսի մահվան առթիվ: [Պատվեր՝ նրա հիշատակին հանդիսավոր պատարագ և հոգեհանգիստ կատարելու համար]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 13:

1634. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Բուենոս-Այրես: Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու հոգաբարձության: (Վեհափառ Հայրապետի հեռագրական կարգադրությունը Սիոն եպիսկոպոս [Մանուկյանին] Հարավային Ամերիկայի հայրապետական պատվիրակ նշանակելու մասին): 1951, հոկտ.-սեպտ., էջ 12:

Նույն տեղում՝ Կեդրոնական վարչական խորհուրդ Ս. Էջմիածին: Տ. Տ. Գևորգ Զ վեհափառ կաթողիկոս Ամենայն Հայոց: [Բուենոս-Այրեսի Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու հոգաբարձության պատասխան հեռագիրը]:

1635. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Ձնորհազարդ Գարեգին կաթողիկոսին: Անթիլիաս, Բեյրութ: [Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի պատասխան հեռագիրը Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի շնորհավորական հեռագրին, իր անվան տոնախմբության առթիվ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 11:

1636. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Սուրբ և բարի ձեռնարկ [Ի պաշտպանություն աշխարհի խաղաղության]: 1951, հուլիս-օգոստ,. էջ 8—9:

Արտատպված՝ «В защиту мира», 1951, № 2. «Հանուն խաղաղության պաշտպանության»:

1637. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՔԱՋԻԿ [այժմ Պարգև եպիսկոպոս]: — **Սայաթ-Նովայի կենսագրությունը:** («Սայաթ-Նովա» խորագիրը կրող ավարտական շարադրության 3-րդ գլուխը): 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 51—60:

Հեղինակի դիմանկարով:

1638. ԳԻՏԱԿԱՆ արշավախմբեր: [Համառոտ լուրեր]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 72—73:

Բովանդ.՝ **Գիտական արշավախմբերը շրջաններում:** [Անտառների, արոտավայրերի, բուսականության բնույթն ու տեսակները ուսումնասիրելու նպատակով, ՀՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի Բուսաբանական ինստիտուտի և Բուսաբանական այգու աշխատակիցներից կազմված արշավախմբի մեկնումը Սևանի ավազան, Աշտարակ, Գորիս, Սիսիան, Ղափան, Մեղրի]:—**Ճարտարապետական հուշարձանների վերականգնումը:** [Ճարտարապետական հուշարձանների պահպանման հանձնախմբի վերականգնման խմբերը ավարտել են 7-րդ դարին վերաբերող Զորավար (Եղվարդի մոտ) և Մանկանց (Օշական) հուշարձանների վերականգնման աշխատանքները, ինչպես նաև նույն շրջանում գտնվող Տեղեր վանքի ժամի վերականգնումը: Չափագրման և վերականգնման աշխատանքներ են սկսված Հաղարծին և Խորակերտ հուշարձանների հետ: Ուսումնասիրվում են Ախտայի և Ապարանի շրջանն-

* Ծարունակված «Էջմիածին» ամսագրի 1973 թվականի №№ Դ—Է-ից:

րի հուշարձանները]:—**Հնագիտական պեղումներ Հայաստանի շրջաններում:** [ՀՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի Պետական պատմական թանգարանի կողմից: Պեղվել են՝ Ապարանի շրջանում. Ջառջառիս գյուղում հայտնաբերվել է դամբարան, որը պատկանում է առաջին հազարամյակի սկզբներին, մեր թվագրությունից առաջ, Ղաչաղան գյուղի Հենվանի ձորում՝ 10,5 մետր տրամագծով շրջանակաձև դամբարան, պատկանում է երկրորդ հազարամյակի երկրորդ կեսերին, մեր թվագրությունից առաջ: Հայտնաբերված իրերը ապացույց են, որ Հայաստանի բնիկները նշված ժամանակներում օգտվել են Ալաքենի վերդու պղնձահանքերից և անագեպղնձե զենքերի և զարդարանքների մշակումը բավականաչափ զարգացած է եղել]:—**Բնության վերափոխման համար:** [Հատուկ արշավախումբ, որը ուսումնասիրում է հողի մաշվածության դեմ պայքարելու և անտառների նախագծումների ուղղությամբ]:

1639. ԳԻՏԱԿԱՆ արշավախմբեր: [Ճարտարապետական հուշարձանների պահպանման հանրապետական կոմիտեի նախաձեռնությամբ Հաղպատ գյուղի ճարտարապետական հուշարձանների վերականգնման աշխատանքների մասին]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 80:

1640. ԳԻՏԱԿԱՆ և գեղարվեստական նոր հրատարակություններ: [Մատենագիտական ցանկ]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 95. ապրիլ-հունիս, էջ 95. հուլիս-օգոստ., էջ 95, սեպտ.-հոկտ., էջ 95:

1641. ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ բնակչության բուժսպասարկումը բարելավելու համար: [260 բժիշկների, մասնագիտական որակավորման դասընթացներին մասնակցելու մասին]: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 80:

1642. ԳՈՀԱԲԱՆԱԿԱՆ մաղթանք Կոստանդնուպոլսո եկեղեցիներու մեջ: Ամենայն Հայոց վեհափառ հայրապետին՝ Տ. Տ. Գևորգ սրբազնագույն կաթողիկոսի անվան տոնին առթիվ: (Քաղված արտասահմանի հակական մամուլից): [Տեղը չի նշվում]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 89:

1643. ԴԱՄԲԱՐԱՆԱՅԻՆ պեղումներ: [ՀՍՍՀ Գիտությունների Ակադեմիայի Պատմական թանգարանի հնագիտական արշավախմբի կողմից Հրազդանի շրջանի Քախսի գյուղի «Զայնենթայ» կոչվող ձորում էնոլիթի (պղնձե դարի) շրջանի քաղաքատեղիի ուսումնասիրություն]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 68—69:

1644. ԴԵՐԵՆԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Թուղթ հերքման. պատասխան «Հովվական թուղթ»-ի զոր գրեց սրբո հռոմեական եկեղեցվո երեց կարդինալ Գրիգոր Պետրոս ԺԵ Աղաջանյան պատրիարք հայ հռոմեականաց: [Դավանաբանական բանավեճ հայ-կաթոլիկ հարցերի շուրջը]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 38—50:

1645. ԴՎԻՆԻ պեղումները: [ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի Պատմական թանգարանի հնագիտական արշավախմբի կողմից, ղեկավարությամբ՝ Կարո Ղափադարյանի]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 67—68:

1646. [ԴՐԱՄԲՅԱՆ] ՌՈՒԲԵՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Ամենայն Հայոց հայրապետությունը և մեր թեմերը: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 42—43:

1647. [ԴՐԱՄԲՅԱՆ] ՌՈՒԲԵՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Վարդանանց անմահ հիշատակին: [Վարդանանց հերոսամարտի 1500-ամյակի առթիվ]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 17—28:

1648. 255.000 օրինակ թերթ և ամսագիր: [Բաժանորդագրություն ՝ հանրապետությունում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 76:

1649. ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ եպիսկոպոսներուն վերադարձը Ս. Էջմիածինեն: (Քաղված արտասահմանի հայկական մամուլից): [Երուսաղեմի հայկական գաղութի հանդիսավոր դիմավորումը և ընդունելությունը Էջմիածնում եպիսկոպոսական աստիճան ընդունած երեք հոգևորականների՝ Եղիշե վարդապետ Տերտերյանի, Սուրեն վարդապետ Քեմհաճյանի, Նորայր վարդապետ Պողարյանի]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 90:

1650. ԵՐՎԱՆԴ Շահազիզ: [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 91—92:
Շահազիզի դիմանկարով:

1651. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ արտիստ Վահրամ Փափազյանի գաստրոլները Երևանում: 1951, հունվար-մարտ, էջ 78:

1652. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ բարեկամության արտացոլման ցուցահանդես: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտում: «Անդրկովկասի ժողովուրդների բարեկամությունը գրականության մեջ» խորագրով]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 79—80:

1653. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ երգերի ձայնագրումը: [ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի Արվեստի պատմության և տեսության ենթաբաժնի երաժշտական արշավախմբի կողմից, ղեկավարությամբ Վ. Սամվելյանի: Ձայնագրվել է 165 մեներգ, խմբերգ, պար-եղանակ]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 76:

1654. ԼԵՎՈՆ Աճեմյան: [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 93:
Աճեմյանի դիմանկարով:

1655. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ կողմնակիցների համամիութենական երրորդ կոնֆերանսի դիմումը բոլոր երկրների խաղաղության պաշտպանության շարժման բոլոր մասնակիցներին: [Կոնֆերանսի գումարումը Մոսկվայում]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 24—26:

1656. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ: — Խաղաղության Համաշխարհային խորհրդի դիմումը խաղաղության պակտ կնքելու մասին: [Հինգ մեծ տերությունների՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, Սովետական Միության, Չինաստանի, Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի միջև]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 31:

1657. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ համաշխարհային խորհրդի դիմումը միավորված ազգերի կազմակերպությանը և աշխարհի ժողովուրդներին: [Խորհրդի գումարումը՝ Վիեննայում, դիմումը՝ Փարիզ. Միավորված Ազգերի կազմակերպության գլխավոր ասամբլեայի նախագահին: Հինգ մեծ տերությունները, որոնք ամբողջ աշխարհում խաղաղության համար պատասխանատու են, բանակցություններ սկսեն և համաձայնության հասնեն]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 22—24:

1658. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ համաշխարհային խորհրդի քարտուղարության հաղորդագրությունը: 562 միլիոն ստորագրություն խաղաղության պակտ կնքելու դիմումի տակ: [Հաղորդագրություն՝ Պրագա, 29 հոկտեմբերի (ՏԱՍՍ)]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 35—36:

1659. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության հայկական ռեսպուբլիկական կոմիտեում: [Կոմիտեի առաջին նիստը կայացավ սեպտեմբերի 13-ին: Նախագահ ընտրվեց Վիկտոր Համբարձումյանը, քարտուղար՝ Բաբկեն Աստվածատրյանը]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 34—35:

1660. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության հայկական ռեսպուբլիկական կոնֆերանսը: (Կոնֆերանսի օրագրից): [Կայացել է սեպտեմբերի 12-ին, Երևանում]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 33—34:

1661. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ:—Խաղաղության պաշտպանության Սովետական Կոմիտեի պլենումի բանաձևը: Հինգ մեծ տերությունների միջև խաղաղության պակտ կնքելու վերաբերյալ խաղաղության համաշխարհային խորհրդի դիմումի տակ ՍՍՌՄ-ում ստորագրությունների հավաքում անցկացնելու մասին: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 31—32:

1662. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության Սովետական կոմիտեի հաղորդագրությունը: [Հինգ մեծ տերությունների միջև խաղաղության պակտ կնքելու վերաբերյալ Խաղաղության համաշխարհային խորհրդի դիմումի տակ ստորագրել են 117.669.320 սովետական քաղաքացիներ]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 27:
են 117.669.320 սովետական քաղաքացիներ]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 27:

1663. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության Սովետական կոմիտեի հաղորդագրությունից: [Հինգ մեծ տերությունների միջև խաղաղության պակտ կնքելու վերաբերյալ Խաղաղության համաշխարհային խորհրդի դիմումի տակ ստորագրել են 96.729.946 սովետական քաղաքացիներ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 35:

1664. ԾԱՂԿՈՒՆ հայրենիքի երեսունմեկ տարին: Խմբագրական: [Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման առթիվ]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 13—15:

1665. ԿԱԹՈԼԻԿ մարդորսները գործի են անցել: Խմբագրական: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 6—10:

Խմբագրականը գրված է կարդինալ Գրիգոր Աղաջանյանի «Հովվական թղթի» դեմ, տպագրված՝ «Ավետիք», 1950, № 7—8, էջ 107: «Թուղթը» կոչ է հայ ժողովրդին կաթոլիկություն ընդունելու, որը իր հիմքում հետապնդում է քաղաքական անբարենպաստ միտումներ ի վնաս՝ հայ ժողովրդի:

1666. ԿԱՐԴԻՆԱԼ [Գրիգոր] Աղաջանյանի այցելությունը: [Ամերիկահայ կաթոլիկ համայնքներին]: Նպատակը՝ հայերին կաթոլիկացնելու քաղաքականություն: Արտատպված՝ «Լրաբեր», 1951, 27 նոյեմբ.: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 79—80:

1667. ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐ Ալ. Սպենդիարյանի արխիվը: [Արվեստի գործերի վարչությանը հանձնելու մասին: Հանձնումը՝ կոմպոզիտորի դուստր Տատյանա Սպենդիարյանի կողմից]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 78:

1668. ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ պատրիարքի ընտրության շուրջ փոխանակված հեռագրեր: 1951, հունվար-մարտ, էջ 13—14:

Բովանդ.՝ **Գավաֆյան Գեղամ**—Ատենապետ Ընդհանուր ժողովի [Կ. Պոլսի Հայոց]:—Էջմիածին: Վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: [Հեռագիր: Կ. Պոլսի Հայոց ընդհանուր ժողովում **Գարեգին արքեպիսկոպոս Խաչատրյանին** պատրիարք ընտրելու մասին: Խնդրանք կաթողիկոսին՝ իր օրհնությունը ուղարկելու]:—Գևորգ Զ ծայրագույն պատրիարք և կաթողիկոս Ամենայն Հայոց:—Ստամբուլ, Թուրքիա: Կոստանդնուպոլսի պատրիարքի ընտրության ընդհանուր ժողովի նախագահության: [Հեռագիր՝ օրհնության կոնդակը կուղարկվի, երբ ստացվի պատրիարք ընտրված Գարեգին արքեպիսկոպոսի համաձայնությունը]:—Գևորգ Զ.—Ստամբուլ: Թուրքիա: Պատրիարքարան: **Գևորգ արքեպիսկոպոս Արսլանյանին:** [Պատրիարքական ընտրության Ընդհանուր ժողովի նախագահության ուղարկած հեռագրի պատճեն]:—[Խաչատրյան] Գարեգին արքեպիսկոպոս: Կաթողիկոսական պատվիրակ Հարավային Ամերիկահայոց:—Ի մայր Աթոռ ս. Էջմիածին: Ամենայն Հայոց վեհափառ կաթողիկոս նորին ս. օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ-ին: [Անձնական համաձայնություն, Կ. Պոլսի Հայոց պատրիարք ընտրվելու համար: Նաև՝ հավաստիացում՝ Մայր Աթոռի հետ բարեկամական կապերի պահպանման]:—Գևորգ Զ մենայն Հայոց Վեհափառ կաթողիկոս Նորին Ս. Օծութ-Այրես: Կոստանդնուպոլսի նորընտիր պատրիարք ամենապատիվ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոսին: [Ողջույնի հեռագիր պատրիարք ընտրվելու առթիվ]: Գավաֆյան Գեղամ—Ատենապետ:—Էջմիածին: Վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: [Շնորհակալական հեռագիր նորընտիր պատրիարքի հաստատման առթիվ]:

1669. ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ ՎԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Էջմիածնի պատվիրակությունը Անթիլիասում:: [Հոդվածը լուսաբանող նկարներով]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 14—22, սեպտ.-հոկտ., էջ 14—18, 1952, հունվար, էջ 16—22:

Բովանդ.՝ 1. Էջմիածնից դեպի Անթիլիաս:—2. Անթիլիաս ժամանումը և ընդունելությունը:— 3. Հանդիսավոր պատարագը և առաջին այցելությունը:— 4. Վերադարձ դեպի հայրենիք:

Նկ.՝ Վեհափառ հայրապետը 1945 թվին Ազգային-եկեղեցական ժողովում:—Տ. Վահան արքեպիսկոպոսը Հոլանդիայի ռուսական եկեղեցու վարչության անդամների և Դիոնիսի վարդապետի հետ:—Վահան արքեպիսկոպոսը Գարեգին Ա կաթողիկոսի հիվանդության մահճի մոտ:—Անթիլիասի կաթողիկոսարանի միաբանությունը Վահան արքեպիսկոպոսի հետ:—Կիլիկիո կաթողիկոսության Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին և նահատակաց հուշարձանը Անթիլիասում:—Վահան, Եղիշե և Դերենիկ սրբազանները Ազունիեի բուժարանի անձնակազմի հետ:—Հռոմի ամֆիթատրոնը:—Հռոմի ֆորումը:—Հռոմի պանթեոնը:—Միքել Անջելոյի Մովսեսը:

1670. [ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ] ՎԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Վեհափառ հայրապետի ուղևորությունը դեպի Մոսկվա՝ խաղաղության կողմնակիցների համամիութենական երրորդ կոնֆերանսին մասնակցելու համար: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 18—21:

Լուսանկար՝ կաթողիկոսը մի խումբ հոգևորական պատգամավորների հետ:

1671. ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ սովետական կարգերի հաստատման երեսունմեկերորդ տարեդարձի առթիվ Ամենայն Հայոց հայրապետի անունով ստացված շնորհավորական հեռագրեր: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 16:

Բովանդ.՝ **Եղիշե արքեպիսկոպոս Տերտերյան:** Երուսաղեմի Հայոց պատրիարքական տեղապահ:—Էջմիածին: Նորին սրբություն Գևորգ Զ կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց:—**Վազգեն եպիսկոպոս Պալճյան** Ռումինահայ թեմի առաջնորդ:—Էջմիածին: Ամենայն Հայոց կաթողիկոս նորին սրբություն Գևորգ Զ-ին:

1672. ՀԱՅԵՐԸ ծայրագույն Արևելքի մեջ: (Քաղված արտասահմանի հայկական մամուլից): [Վիճակագրական տվյալներ՝ Կալկաթայի, Սուրաբայայի, Սասանոլի, Բոմբեյի, Մադրասի, Դակկայի, Ռանգունի, Սինգապուրի հայ բնակչության մասին: Ընդհանուր տվյալներով՝ 520 տուն, 1.967 բնակիչ, 1.126 և այր, 841 կին, 11 եկեղեցի, 6 քահանա, 3 դպրոց]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 91:

1673. ՀԱՅԿԱԿԱՆ թանգարան Փարիզի մեջ: [Բացումը՝ սեպտեմբերի 12-ին, Փարիզի հայոց եկեղեցու խորհրդարանում, «Հայկական գեղարվեստական թանգարան» անվամբ]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 93:

1674. ՀԱՅԿԱԿԱՆ նովելները լեհերեն: [Գիրքը լեհերեն է թարգմանված Յու. Խաչատրյանի կազմած «Հայկական նովելներ» ժողովածուի ռուսական հրատարակությունից: Ժողովածուում տրված են հեղինակների համառոտ կենսագրությունները]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 76:

1675. ՀԱՅԿԱԿԱՆ նովելները լիտվերեն: [Հրատարակությունը՝ Վիլնյուսում]: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 80:

1676. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ Գերագույն Սովետի նախագահությունում: [Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 30-ամյակի առթիվ, մի խումբ արվեստագետների պատվավոր կոչումների շնորհում: Այդ թվում՝ ՀՍՍՌ ժողովրդական նկարչի կոչում՝ քանդակագործներ Արա Սարգսյանին և Ս. Ստեփանյանին]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 75—76:

1677. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ժողովրդական դատարանների ընտրությունները: [Դեկտեմբերի 16-ին]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 70:

1678. ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ Հ. Նալբանդյանի դիսերտացիոն աշխատությունը: [ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի Պատմության ինստիտուտի գիտական աշխատակից: Թեման՝ «Արաբների վարչական և հարկային քաղաքականությունը Հայաստանում]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 90—91:

Ստորագր.՝ Հ. Թ.:

1679. ՀԱՆԳԻՍՏ արժանապատիվ **Տեր Հովհաննես ավագ քահանա Գիրգիդյանի:** [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 92:

Գիրգիդյանի դիմանկարով:

1680. ՀԱՆԳԻՍՏ Եվրոպայի թեմի հայրապետական պատվիրակ Տ. Արտավազդ սրբազան արքեպիսկոպոս Սյուրմեյանի: [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 92—93:

Սյուրմեյան արքեպիսկոպոսի դիմանկարով:

1681. ՀԱՆԳԻՍՏ Կոստանդնուպոլսի պատրիարքական տեղապահ Տ. Գևորգ սրբազան արքեպիսկոպոս Արսլանյանի: [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 89—90:

Նկ.՝ Արսլանյանը դագաղում:

1682. ՀԱՆԳԻՍՏ հունահայոց առաջնորդ Տեր Կարապետ արքեպիսկոպոս Մազլըմյանի: [Մահախոսական-կենսագրական]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 94:

1683. ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ երեկո **նվիրված Նաիրի Զարյանի ծննդյան 50-ամյակին:** [Դեկտեմբերի 29-ին, Երևանի Սունդուկյանի անվան Պետական թատրոնում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 75:

1684. ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ Գրիգոր Նարեկացու հազարամյակի առթիվ: [1950 թ. դեկտեմբերի 10-ին, Բուխարեստի հայոց եկեղեցում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 93:

1685. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (Ամերիկահայ երիտասարդական միության կեդրոնական վարչության ընդհանուր քարտուղար):—**Ս. Էջմիածին: Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Տ. Տ. Գևորգ Զ.:** [Ողջույնի պատասխան հեռագիր Ամերիկահայ երիտասարդական միության 17-րդ պատգամավորական ժողովից: Աշխարհում խաղաղության պաշտպանության հարցերի առթիվ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 37—38:

1686. ՀԻՇԱՏԱԿԻ և **գեղարվեստական երեկոներ, համերգներ:** [Համառոտ լուրեր]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 75—77:

Բովանդ.՝ **Փանոս Թերլեմեզյանի մահվան 10-ամյակին նվիրված երեկո:** [Մայիսի 10-ին Արվեստի աշխատողների տանը]:—**Սիմակ Սահակյանի մանկավարժական գործունեության 50-ամյակին նվիրված երեկո:** [Մայիսի 27-ին Ուսուցչի տանը]:—**Սովետահայ պոեզիայի երեկոներ:** [Ապրիլի 3-ին, 6-ին մայրաքաղաքի բարձրագույն դպրոցների ուսանողության և երիտասարդության համար Հայֆիլհարմոնիայի համերգային դահլիճում]:—**Դերասան Գևորգ Չմշկյանին նվիրված երեկո:** [Հայաստանի Թատերական ընկերությունում]:—**Եղիշե Թադևոսյանի հիշատակին նվիրված երեկո:** [Մահվան 15-ամյակի առթիվ, Արվեստի աշխատողների տանը]:—**Հարո Ստեփանյանի ստեղծագործությունների երեկո:** [Ապրիլի 11-ին, Արվեստի աշխատողների տանը]:—**Սպենդիարյանի անվան կվարտետի ստեղծագործական երեկոն:** [Արվեստի աշխատողների տանը]:—**Հանդիսավոր նիստ նվիրված Պետական համալսարանի 30-ամյակին:** [Մայիսի 26-ին, Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի թատրոնում]:—**Պետական հանրային գրադարանի հիմնադրման 80-ամյակին նվիրված հանդիսավոր նիստ:** [Հունիսի 25-ին, Հայֆիլհարմոնիայի համերգային դահլիճում]:

1687. ՀՈԳԵՎՈՐ ճեմարանի առաջին շրջանավարտները: Խմբագրական: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 5—9:

Նկ.՝ Հոգևոր ճեմարանի շրջանավարտ սաները:

1688. ՀՈՎԱԶԻ որս: [Վեդու շրջանի «Ջհաննամ դարա» կոչվող լեռներում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 80:

1689. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ Վ.:—Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի ընտրությունները և նրա առաջին սեսիան: [1951-ի փետրվարի 25-ին]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 58—63:

1690. ՀՈՎՍԵՓ Գրիգորյան: [Ճեմարանցի ծածկանունով: Մահախոսական-կենսագրական: Դիմանկարով]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 94:

1691. ՀՐԱՀԱՆ ՀՐԱՆՏ:—Հայրենադարձ երգչուհին: [Գոհար Գասպարյանի մասին]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 74—76:

1692. Հ[ՐԱՆՏ] Բատիկյանը բիոլոգիական գիտությունների դոկտոր: [«Բույսերի վեգետատիվ սեռական հիբրիդների ուսումնասիրությունը» աշխատության համար]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 75:

1693. ՂԱԶԱՐՅԱՆ ՄՈՎՍԵՍ:—Ակների գրչության դպրոցը: (Ավարտական շարադրության թեզերը): 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 65—67:

Հեղինակի դիմանկարով:

1694. ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 51—52:

Բովանդ.՝ **[Ապրիլի 1-ին** Մայր Տաճարում հանդիսավոր պատարագ-հոգեհանգիստ համաշխարհային պատերազմի բյուրավոր նահատակների հիշատակին]:—**[Բաքվի** և Թուրքեստանի առաջնորդ Սուրեն եպիսկոպոս Թորոսյանին Հյուսիսային Կովկասի և Նոր-Նախիջևանի Հայոց թեմի առաջնորդ նշանակելու մասին]:—**[Նոր-Նախիջևանի** և Հյուսիսային Կովկասի առաջնորդական փոխանորդ Կարապետ վարդապետ Ասլամազյանին ազատելով պաշտոնից, նշանակել Մայր Աթոռի ժամարար]:—**[Ավագ շաբաթվա** և զատկական տոների արարողությունները ղեկավարելու համար Սահակ ծ. վարդապետ Հովհաննիսյանի մեկնումը Թբիլիսի]:—**[Ռումինահայ** թեմի առաջնորդ Վազգեն ծ. վարդապետ Պալճյանի ժամանումը Մայր Աթոռ եպիսկոպոսական ձեռնադրում և օծում ընդունելու համար]:—**[Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյանի** և պրոֆ. Աշոտ Աբրահամյանի մեկնումը Անթիլիաս, հիվանդ Գարեգին կաթողիկոսին այցելելու նպատակով]:—**[Հռիփսիմյանց-Գայանյանց** և Շողակաթի տոներին, ս. պատարագներ համանուն եկեղեցիներում]:—**[Ս. Էջմիածնի** տոնին Մայր Տաճարում հանդիսավոր պատարագ: Պատարագիչ՝ ռումինահայ թեմի առաջնորդ՝ Վազգեն ծ. վարդապետ Պալճյան]:—**[Հունիսի 17-ին,** Գևորգ Զ-ի հայրապետության 6-րդ տարեդարձի առթիվ հանդիսավոր պատարագ Մայր Տաճարում: Պատարագիչ՝ Ռուբեն արքեպիսկոպոս Դրամբյան]:—**[Հոգևոր** ճեմարանի տարեվերջյան քննությունների սկիզբը]:—**[«Իտալիա—ՍՍՌՄ»** ընկերության պատվիրակության ժամանումը Մայր Տաճար]:—**[Բաքվի** առաջնորդական փոխանորդ Վարդգես ավագ քահանա Գրիգորյանի, Բաքվի հայոց եկեղեցու ավագերեց Վարդան ավագ քահանա Տեր-Սահակյանի և Վրաստանի թեմի թեմական խորհրդի անդամ Հ. Տեր-Հարությունյանի ժամանումը Մայր Աթոռ, հաշվետվություն տալու նպատակով]:

1695. ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 62—63:

[Մարտի 18-ին, Ծաղկազարդի օրը, Մայր Աթոռի միաբանության անդամ Ստեփանոս ավագ սարկավագ Տեր-Ստեփանյանի աբեղա ձեռնադրվելու մասին: Վերանվանումը՝ Կոմիտաս]:—**[Հուլիսի 4-ին,** Էջմիածնից արտասահման մեկնած պատվիրակության վերադարձը: Պատվիրակության ղեկավար՝

վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյան: Պատվիրակությանը ընկերակցում էին եպիսկոպոսական ձեռնադրություն ստանալու համար Մայր Աթոռ, եկող Եղիշե վարդապետ Տերտերյանը, Սուրեն վարդապետ Քեմհաճյանը, Նորայր վարդապետ Պողարյանը]:—**[Հունիսի 10-ին,** Մայր Տաճարում հոգեհանգիստ, ի հիշատակ Կոստանդնուպոլսի նախկին պատրիարքական տեղապահ Գևորգ արքեպիսկոպոս Արսլանյանի]:—**[Հուլիսի 7-ին,** Շվեդիա—ՍՍՌՄ պատվիրակության այցը Մայր Աթոռ: Պատվիրակության մեջ կային պրոֆեսորներ, գրողներ, բանաստեղծներ և այլ մասնագիտության անձինք]:—**[Հուլիսի 8-ին,** Գևորգ Զ կաթողիկոսը եպիսկոպոս ձեռնադրեց Երուսաղեմի հայոց պատրիարքական տեղապահ Եղիշե վարդապետ Տերտերյանին, Սահակ ծ: վարդապետ Տեր-Հովհաննիսյանին, Սուրեն վարդապետ Քեմհաճյանին, Նորայր վարդապետ Պողարյանին և Ռումինահայ թեմի առաջնորդ Վազգեն վարդապետ Պալճյանին]:—**[Օրհնության կոնդակ** ռումինահայ Համազասպ ավագ քահանա Պետիկյանին, ծննդյան 80-ամյակի և ուսուցչական գործունեության 50-ամյակի առթիվ]:—**[Հուլիսի 15-ին,** Եղիշե եպիսկոպոս Տերտերյանի եպիսկոպոսական անդրանիկ պատարագի մատուցումը, նույն օրը Երևանի Ս. Սարգիս, Ս. Զորավար, Ս. Հովհաննես եկեղեցիներում եպիսկոպոսական անդրանիկ պատարագներ մատուցեցին Վազգեն, Սուրեն, Նորայր եպիսկոպոսները]:—**[Հուլիսի 22-ին,** Մայր Տաճարում, Սահակ եպիսկոպոսի եպիսկոպոսական անդրանիկ պատարագի մատուցումը]:—**[Օգոստոսի 19-ին,** հոգեհանգիստ՝ Երվանդ Շահազիզի հիշատակին]:—**[Հուլիսի 25-ին,** հանդիսություն Ճեմարանում, ուսումնական տարին փակելու առթիվ]:

1696. **ՄԱՅՐ Աթոռ Ս. Էջմիածինը և Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունը: Խմբագրական:** [Երկու աթոռների միջև պատմականորեն դրսևորված, սերտ և բարեկամական հարաբերությունների մասին]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 5—7:

1697. **ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ ՌՈՒԲԻԿ:—Գրիգոր Նարեկացու տաղերը:** (Մի գլուխ «Գրիգոր Նարեկացի» խորագրով ավարտական շարադրությունից): 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 46—50:

Հոդվածագրի դիմանկարով:

1698. **[ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ] ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ:—Եպիսկոպոսների ձեռնադրություն:** [Ձեռնադրվածներն են՝ Երուսաղեմի ս. Հակոբյանց ուխտի միաբան և պատրիարքական տեղապահ՝ **Եղիշե վարդապետ Տերտերյան,** Մայր Աթոռի միաբան **Սահակ ծ. վարդապետ Տեր-Հովհաննիսյան,** Ռումինահայ թեմի առաջնորդ **Վազգեն ծ. վարդապետ Պալճյան,** Երուսաղեմի ս. Հակոբյանց ուխտի միաբաններ Սուրեն վարդապետ Քեմհաճյան, Նորայր վարդապետ Պողարյան]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 23—35:

Նկարներ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը Վեհարանից իջնում է Տաճար:—Վեհափառ հայրապետը օծում է Երուսաղեմի հայոց պատրիարքական տեղապահ Եղիշե եպիսկոպոսի ճակատը:—Վեհափառ հայրապետը օծում է Վազգեն եպիսկոպոսի ճակատը:—Երկու տեսարան ձեռնադրության հանդեսից:—Նորաօծ եպիսկոպոսները Օշականում Ս. Էջմիածնից ուղեկցող անձանց հետ:

1699. **[ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ] ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ:—Սարկավագների ձեռնադրություն:** [Մայր Տաճարում: Ձեռնադրվածներ Հենրիկ Միսակի Ավետիսյան, Սարգիս Գրիգորի Սարգսյան, Գրիգոր Հովհաննեսի Մուրադյան]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 53—56:

Դիմանկարներով:

1700. **[ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ] ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ:Սուրբ Էջմիածնի միաբանության մասնակցությունը Հայկական ՍՍՀ Գերագույն Սովետի ընտրություններին:** 1951, հունվար-մարտ, էջ 64—65:

1701. **ՄԵԾԻ Տանն Կիլիկիո նորին ս. օծություն Տ. Տ. Գարեգին Ա կաթողիկոսի ուղևորությունը դեպի Եվրոպա:** [Ապաքինվելու և ս. Աթոռի վերաբերյալ գործեր կարգադրելու նպատակով]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 92—93:

Ստորագր.՝ Ուղեկից:

(Քաղված է, կրճատումներով, Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության պաշտոնաթերթ «Հասկ» ամսագրի 1950 թ. սեպտ.-հոկտ. համարից):

1702. **ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ:—Մեծ վարպետին հետ դեպի Գեղարդ և Գառնի:** [Ավետիք Իսահակյանի հետ]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 71—74:

Նկարներ՝ Գեղարդի վանքը:—Բարձրաքանդակ առյուծներ Գեղարդում (Պռոշյանների զինանշանը):

1703. **ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ:—Ս. Էջմիածնի վանքի երեսնամյա հուշերս:** 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 70—74:

1704. **ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ:—Տպավորություններ Սևանեն:** [Սևանի կղզու մասին: Այժմ՝ թերակղզի]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 68—73:

Նկար՝ «Սևան». գործ՝ Աղավնի Մեսրոպյանի:

1705. **ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԳՈՒՐԳԵՆ** [Ճեմարանի սան]:—**Գրիգոր Մագիստրոսի թղթերը:** (Մի գլուխ ավարտական շարադրությունից): 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 53—55:

Հեղինակի դիմանկարով:

1706. **ՄՈՒՐԱՏՅԱՆՑ ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Պատասխանի շրջաբերական թղթոյն պատուական եւ շնորհազարդ եղբօր մերում Լեւոնի ԺԳ քահանայապետին Հռովմայ:** [Լևոն ԺԳ-ի շրջաբերականը հրավեր է հայ ժողովրդի կաթոլիկ դառնալու: Հակադիր պատասխանը գրված է 1888 թ. օգոստոսի 23-ին]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 14—17:

1707. **ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ Տիգրանյան:** [Մահախոսական]: 1956, հունվար-մարտ, էջ 79:

Ստորագր.՝ Ալ. Իսահակյան, Դ. Դեմիրճյան, Ստ. Զորյան, Ն. Զարյան, Մ. Արազի, Հր. Քոչար, Գ. Սարյան, Վ. Համազասպյան, Ս. Կապուտիկյան, Հմ. Սիրաս, Ա. Դարբնի, Հ. Մկրտչյան, Վ. Մնացականյան:

1708. **ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 7-ը:** [Տոնակատարությունը Երևանում և հանրապետության մյուս քաղաքներում]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 70:

1709. **ՆՈՐ հիսնամյակի շեմքին:** [Հայ կյանքի մասին]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 3—5:

1710. **ՆՈՐ ունիվերսալ խանութ Երևանում:** [Օրջոնիկիձեի պողոտայի վրա]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 78:

1711. **ՆՈՐ տարվա տոնական հանդեսները Երևանում** [Համառոտ լուրեր: Հունվարի 1—3-ը. դպրոցներում, մանկապարտեզներում, Լենինի հրապարակում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 75:

1712. **ՆՈՐԻՆ ս. օծություն Տ. Տ. Գարեգին Ա կաթողիկոսի հիվանդության շուրջ փոխանակված հեռագրեր:** 1951, հունվար-մարտ, էջ 15—16:

Բովանդ.՝ **Խադ արքեպիսկոպոս:**—Էջմիածին: Վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: [Գարեգին Ա-ի հիվանդանոցում գտնվելու մասին]:—Գևորգ Զ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոս:—Լիբանան: Բեյրութ Առաջնորդարան Հայոց: Գերաշնորհ Խադ արքեպիսկոպոսին: [Մտահոգություն Գարեգին Ա-ի հիվանդության համար: Խնդրանք՝ շրջապատել նրան հոգատարությամբ ու խնամքով]:—**Գարեգին կաթողիկոս:** Էջմիածին: Վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: Կիլիկիո կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի հեռագիրը իր ապաքինման մասին:

Նույն տեղում՝ [Գարեգին կաթողիկոսի երկրորդ հեռագիրը]: էջ 16:

1713. **ՇԱՀԱԶԻԶ ԵՐՎԱՆԴ:—«Արաքսի արտասուքը»:** [Ուսումնասիրություն Ռաֆայել Պատկան-

յանի նոյնանուն բանաստեղծության մասին]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 68—69:

1714. ՇԱՀԱԶԻԶ ԵՐՎԱՆԴ:—Վահան վարդապետ Բաստամյանը: (Իմ հուշերից): 1951, հունվար-մարտ, էջ 38—40:

1715. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ բնագավառում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 79—80:

Բովանդ.՝ **Շինարարական և բարեկարգման աշխատանքներ Կիրովականում:** [Մեկ ու կես տարվա ընթացքում շահագործման է հանձնվել 20.000 քառակուսի մետր բնակարանային տարածություն]:—**Կուլտուրայի և հանգստի նոր զբոսայգի Լենինականում:** [Բամբակեղենի կոմբինատի բանվորական ավանում, մոտ 50 հեկտար տարածությամբ]:—**Անհատական բնակարանների կառուցումը Ստեփանավանում:** [Վերջին երկու-երեք տարվա ընթացքում 300 նոր բնակարանի կառուցում]:—**Միկոյանի շրջանի բարեկարգումը:** [Ներկայումս Եղեգնաձորի շրջանում: Փողոցների բարեկարգում, խանութների, ճաշարանների կառուցում]:—**Բուժական հիմնարկների ցանցի ընդարձակումը:** [Անիի շրջանում]:

1716. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, էլեկտրիֆիկացում, բարեկարգում, արդյունաբերություն: [Համառոտ լուրեր]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 74—76:

Բովանդ.՝ **Նոր բնակարաններ Երևանում:—Նոր խանութներ Երևանում:—Դպրոցական նոր շենք Երեվանում:—Բնակելի տարածության աճը Երևանում:—Պրոֆմիությունների տուն Երևանում:—Առողջապահական և մանկական հիմնարկներ Կալինինոյում:—Արզնի սանատորիայի ձմեռային շրջանը:—Տրոլեյբուսի նոր գիծ Երևանում:—Աշխատատար միջոցների էլեկտրիֆիկացումը Ախտայում:** [Ներկայումս՝ Հրազդանում]:—**Գյուղերի էլեկտրիֆիկացումն ու ռադիոֆիկացումը:—Նոր էլեկտրակայան Ծամշադինում:—Մառատնկումը Երևնում:—Երևանի երկրորդ ջրմուղի գործարկումը:** [Նոր ջրմուղի գործարկումով քաղաքին տրվող ջրի քանակն ավելանում է երկու անգամ]:—**Նոր ջրմուղ Կրասնոսելսկում:—Նոր ջրմուղ Կալինինոյում:—Դիլիջանի բարեկարգումը:—Քար հղկող նոր մեքենաներ:** [Արտադրությունը՝ Լենինականի տեխնիկական գործարանում]:—**Շինանյութերի նոր գործարաններ:** [Կոմինդրի և աղյուսի: Երևանում և Վեդիում]:—**Թռչնաբուծական ֆաբրիկա:** [Էջմիածնում]:

1717. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, էլեկտրիֆիկացում և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 75—76:

Բովանդ.՝ **Երևանի գիտա-լուսավորական թանգարանը:** [Վերակառուցումից հետո, բացման մասին: Թանգարանի նյութերը այցելուներին պատմում են տիեզերքի կառուցվածքի, արեգակնային համակարգության, երկրագնդի, կյանքի, մարդու ծագման ու նրա զարգացման մասին]:—**Նոր բնակարաններ Երևանի բնակչության:** [Բնակելի շենքերի շահագործման և շինարարության արագ թափի մասին]:—**Նոր բնակարաններ Հոկտեմբերյանում:** [Հոկտեմբերյանի, պահածոների գործարանի ավանում]:—**Հոկտեմբերյանի նոր հիդրոկայանի շինարարությունը:** [Հայկավանի 600 կիլովատանոց հիդրոկայանի շինարարության մասին]:—**Ունիվերմագի** (հանրախանութ) **նոր շենք Ապարանում:** [Շրջկենտրոնում հանրախանութի կառուցման մասին]:—**Կարչևանի նոր ջրամբարը:** [Կարճևան գյուղում 1.200 խորանարդ մետր տարածությամբ ջրամբարի շահագործման հանձնվելու մասին]:—**Գյուղատնտեսական աշխատանքների էլեկտրիֆիկացումը Ազիզբեկովում:** [Ներկայիս Եղեգնաձորում]:—**Շրջանային կենտրոնների բարեկարգումը:** [Էջմիածնի, Սիսիանի, Գորիսի շրջկենտրոնների մասին]:

1718. ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ կենտրոններում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 76—77:

Բովանդ.՝ **Աշտարակում:** [Բանվոր-ծառայողների համար բնակելի տների կառուցում: Ընդարձակվում է «Արարատ» տրեստի Աշտարակի գինու գործարանի շինարարությունը]:—**Ազիզբեկովում:** [Շրջանի արտադրական կարողությունների մասին]:—**Գորիսում:** [Շինարարական և կուլտուր-լուսավորական աշխատանքների մասին]:—**Ծամշադինում:** [Բարեկարգման մասին]:

1719. [ՊԱԼՃՅԱՆ] ՎԱԶԳԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Նոթեր մայր հայրենիքեն: [Արտատպված՝ ռումինահայ «Նոր կյանք» թերթից]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 23—27, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 28—36:

Բովանդ.՝ ա) «Գարուն Երևան, սիրուն Երևան...:—բ) Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:—գ) Մեր հայրենիքի ճարտարվեստը:

Նկ.՝ Խումբ մը ռումանահայ հայրենադարձները: Վազգեն սրբազան Էջմիածնի մեջ շրջապատված հայրենադարձ ռոմանահայերե:—Բնակելի նոր շենք Աբովյան փողոցի վրա:—Մի տեսարան Լենինի հրապարակից նորակառույց շենքերով:—Նորակառույց բնակելի շենք (այժմյան Լենինյան պողոտայի վրա):

1720. ՊԱԼՃՅԱՆ ՎԱԶԳԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Շողակաթ լույս խորան՝ Էջմիածին: [Հայաստանյայց եկեղեցու դերի և նշանակության մասին]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 39—40:

1721. ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ: [Համառոտ լուրեր]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 75:

Բովանդ.՝ **Պարգևատրումներ բազմազավակ մայրերին:** [Վիճակագրական տվյալներ]:—**Պարգևատրումներ գյուղատնտեսության, խաղողագործության և բամբակագործության առաջավորներին:** [«Լենինի շքանշան»՝ 18 մարդ, «Աշխատանքային Կարմիր դրոշի»՝ 62 մարդ և այլ շքանշաններ ու մեդալներ]:

1722. ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ բազմազավակ մայրերին: [Հայաստանի տարբեր շրջաններում]: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 79—80:

1723. ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ: [Համառոտ լուրեր]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 78:

Բովանդ.՝ **ՍՍՌ Միության շքանշանների և մեդալների հանձնում:** [Լենինի շքանշան՝ Ջրաէներգետիկ ինստիտուտի դիրեկտոր Ի. Վ. Եղիազարյանին, Երկրաբանական ինստիտուտի ավագ գիտական աշխատակից Ս. Տ. Տիգրանյանին, «Կարմիր դրոշի»՝ ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի իսկական անդամ Գ. Դավթյանին և այլ անձանց]:

1724. «ՊԵՊՈՆ» ուկրաիներեն: [Թարգմանությամբ Պավլո Տիչինայի: Լույս ընծայման մասին]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 76:

1725. [ՊՈՂԱՐՅԱՆ] ԾՈՎԱԿԱՆ ՆՈՐԱՅՐ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Երևան: [Բանաստեղծություն]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 41:

1726. ՊՈՂԱՐՅԱՆ ՆՈՐԱՅՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏ:—Համառոտ ակնարկ հայ Երուսաղեմի վրա: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 89—92, հուլիս-օգոստ., էջ 77—80:

Բովանդ.՝ ա) Հայկական իրավունքներ ս. վայրերու մեջ:—բ) Ս. երկրի հայկական վանքերը և եկեղեցիները:—գ) Ս. Հակոբյանց միաբանության գործունեությունը մշակութային գետնի վրա:

Նկարներ՝ Ս. Ծննդյան տաճարը և Հայոց վանքը Բեթղեհեմ:—Ս. Հարության տաճարը Երուսաղեմ:—Քրիստոսի Ս. գերեզմանի մուտքը:—Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին, Երուսաղեմ:—Ս. Աստվածածնա տաճարին մուտքը, Գեթսեմանի:—Սիոն սարը և ս. Հակոբյանց մայրավանքը:—Սրբոց Հակոբյանց մայր տաճարը Երուսաղեմ:—Ս. Գլխադրի մատուռը Երուսաղեմ:

1727. ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱՅԻ հանգստյան տներում և բուժարաններում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 78—79:

Բովանդ.՝ Երևանի մանկական երկաթուղում:— [Մայիսի 2-ին, սեզոնի բացումը]:—**Դիլիջանի սանատորիայում:** [Ամառվա ընթացքում բուժվելու են

3.000 մարդ]:—**«Արմենիա» սանատորիայի բացումը:** [Մայիսի 17-ին, Կիրովականում]:—**Ախտալայի հանգստյան տան բացումը:** [Ապրիլի 15-ին, Ալավերդու շրջանում]:

1728. ՌՈՒՄԻՆԱՀԱՅ կյանքը 1950 թվին: [Ռումինական կառավարության նպաստը հայ եկեղեցիներին: Հայրապետական մաղթանք Գևորգ Զ-ի օծման 5-րդ տարեդարձի առթիվ: Կոմիտաս վարդապետի հիշատակին պատարագ և հոգեհանգիստ: Վարդանանց հերոսամարտի 1500-ամյակի տոնակատարությունը]: 1950, ապրիլ-հունիս, էջ 93:

1729. ՍԱՐԳՍՅԱՆ Գ.—«Բարձրաքաշ» վանքը և նրա վիմագրությունը:—«Բարձրաքաշ»-ի արձանագրությունները: [Ուսումնասիրություն: Արձանագրություններ]: 1951, հուլիս-օգոստ., 55—61, սեպտ.-հոկտ., էջ 40—45, նոյեմ.-դեկտ., էջ 44—52:

Հուշարձանը գտնվում է Դսեղ գյուղի մոտ: Կառուցվել է մարզպան Մամիկոնյանի և նրա որդիների կողմից 13-րդ դարում:

Նկ.՝ Բարձրաքաշի արևելյան ճակատը:—«Սիրուն խաչը» «Բարձրաքաշ»-ի ձորագլխին:

1730. ՍԱՐՅԱՆ ՕԳՍԵՆ (ընդհանուր քարտուղար Ամերիկահայ հառաջադիմական միության կեդրոնական վարչության):—**Ս. Էջմիածին: Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին:** [Ողջույնի պատասխան հեռագիր Ամերիկահայ հառաջադիմական միության 14-րդ համագումարից: Աշխարհում խաղաղության պաշտպանության հարցերի առթիվ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 37:

1731. ՍԳՈ նիստ՝ նվիրված ակադեմիկոս Ա. Ի. Վավիլովի հիշատակին: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 78:

1732. ՍԵՄՅՈՆՈՎ ԼԵՎՈՆ:—Խավարումների հարցի լուսաբանումը հին հայկական ձեռագրերում: [Աստղագիտություն]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 40—43:

1733. ՍԵՄՅՈՆՈՎ Լ[ԵՎՈՆ]:—Սարկավագադիր տոմարը: 1951, հունվար-մարտ, էջ 46—49:

1734. ՍԵՎԱՆԻ լճի դամբարանի պեղումները: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի Պետական պատմական թանգարանի մի խումբ գիտական աշխատողների կողմից: Սևանի լճի ցամաքած տարածության վրա, 500—700 քառ. մետր տարածություն, բացվել է ավելի քան 80 դամբարաններ, որոնց հնությունը հաշվում է 5500—6000 և 2700—3000 տարի]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 77:

1735. [ՍՅՈՒՐՄԵՅԱՆ] ԱՐՏԱՎԱԶԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ: Էջմիածին: Վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: Եվրոպայի Հայոց կաթողիկոսական պատվիրակ գերաշնորհ Տ. Արտավազդ արքեպիսկոպոսի հեռագիրը Ամենայն Հայոց վեհափառ հայրապետին: [Միլանից: Դիարբեքիրյան հարազատների նվիրատվությամբ կառուցվելիք Սրբոց Քառասնից մանկանց եկեղեցու հանդիսավոր հիմնադրերը կատարելու մասին]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 16:

1736. [ՍՅՈՒՐՄԵՅԱՆ] ԱՐՏԱՎԱԶԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Լևոն Գ թագավորի ժամագիրքը: Հայ գրչության և մանրանկարչության համար կարևոր հայտնություն մը: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 57—63:

Նկ.՝ Մի նմուշ Լևոն Գ թագավորի ժամագրքից:—Մանրանկարչության մի նմուշ—Լևոն Գ թագավորը աղոթելիս:

Արտատպված՝ «Հասկ» հայագիտական տարեգիրք, Բ տարի, 1949—1950:

1737. «ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ Հայաստան» թերթին Աշխատանքային կարմիր դրոշի շքանշանով պարգևատրելու մասին: 1951, հունվար-մարտ, էջ 78:

1738. ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ Հայաստանի 31-րդ տարեդարձին նվիրված հանդիսավոր նիստ: [Նոյեմբերի 28-ին, Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական թատրոնում]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 70:

1739. ՎԱՀՅԱՆ ՎԱՀԵ:—Էջմիածին—Զվարթնոց: [Տպավորություններ հայրենիքից, Մայր Աթոռից: Հոդվածը արտատպված է, «Անի», 1950, մայիս-հունիս: Հատված՝ «Հարալեզներու հաշտությունը» վերնագիրը կրող շարադրանքից]: 1951, հունվար-փետրվար, էջ 35—37:

1740. ՎԱՐԺԱՊԵՏՅԱՆ ԲԱԲԿԵՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ:—Մեծն Ներսես Պարթև: (Կաթողիկոս հայոց 353—373 թվականին): 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 28—30:

1741. ՎՐԱՑԵՐԵՆ և հայերեն ձեռագրեր Սինայի անապատում: (Քաղված արտասահմանի հայկական մամուլից): [Սինայի վանքը ունի 3.300 ձեռագիր, որից № 87-ը, մեկ ձեռագիր՝ հայերեն է]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 91:

1742. ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ ԵՂԻՇԵ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Զրույց Երուսաղեմի հայոց պատրիարքական տեղապահ գերաշնորհ Տ. Եղիշե եպիսկոպոս Տերտերյանի հետ: Մայր Աթոռից և մայր հայրենիքից իր տպավորությունների մասին: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 36—38:

Ստորագր.՝ Թղթակից: [Զրույցը վարողը]:

1743. ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ ԵՂԻՇԵ Ծ. ՎԱՐԴԱՊԵՏ:—Երուսաղեմի Հայոց պատրիարքական տեղապահ հոգեշնորհ Տ. Եղիշե ծ. վարդապետի հեռագիրը Նորին Ս. Օծություն Գևորգ Զ կաթողիկոսին եպիսկոպոսության թեկնածուներ ուղարկելու մասին: 1951, հունվար-մարտ, էջ 16:

Նույն տեղում՝ Գևորգ Զ պատրիարք կաթողիկոս:—Երուսաղեմ: Պատրիարքարան Հայոց: Եղիշե ծ. վարդապետ Տերտերյանին: [Պատասխան հեռագիր: Համաձայնություն՝ ուղարկված եպիսկոպոսների ձեռնադրության]:

1744. ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ ԵՂԻՇԵ ՎԱՐԴԱՊԵՏ:—Ականա անդրադարձությունք: Տ. Գրիգոր Պետրոս ԺԵ Աղաջանյան կարդինալին: Իր հռովմական թուղթերուն առիթով: [Դավանաբանական բանավեճ հայ-կաթոլիկ հարցերի շուրջը]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 25—37:

1745. ՏՐԱՊԻԶՈՆՑԻ ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Կաթոլիկե եկեղեցի: Ամենապատիվ Տ. Գրիգոր Աղաջանյան պատրիարքի շրջաբերականի առթիվ: [Դավանաբանական բանավեճ հայ-կաթոլիկ հարցերի շուրջը]: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 18—24:

1746. ՏՈՒՐՍ ԳՈՒՍՏԱՎ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Էջմիածին: Գևորգ Զ սրբազնագույն պատրիարք կաթողիկոսին: Գերաշնորհ Գուստավ Տուրս արքեպիսկոպոսի պատասխան հեռագիրը: [Լատվիական ավետարանական եկեղեցու սուրբ սինոդի խաղաղության պաշտպանության նվիրված հանդիսավոր նիստի բացման առթիվ]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 38—39:

1747. ՑԱՆԿ «Էջմիածին» ամսագրում 1951 թվի ընթացքում տպագրված նյութերի: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 93—95:

1748. ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍՆԵՐ, [Համառոտ լուրեր]: 1951, ապրիլ-հունիս, էջ 75:

Բովանդ.՝ **Գ. Բաշինջաղյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը:** [Մայիսի 20-ին, Երևանում, ՀՍՍՀ Պետական պատկերասրահում]:—**Ցուցահանդես նվիրված Հակոբ Պարոնյանին:** [Մահվան 60-ամյակի առթիվ: Ալ. Մյասնիկյանի անվան հանրային գրադարանում]:—**Հակոբ Հակոբյանին նվիրված ցուցահանդես:** [Ծննդյան 85-ամյակի առթիվ: Ալ. Մյասնիկյանի անվան հանրային գրադարանում]:

1749. ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍՆԵՐ, հիշատակի երեկոներ: [Համառոտ լուրեր]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 72:

Բովանդ.՝ **Պետական հանրային գրադարանի 30-ամյակին նվիրված ցուցահանդես:** [Ալեքսանդր

Մյասնիկյանի անվան հանրային գրադարանում, «Գիրքը ժողովրդին» նշանաբանով]:—**Դերասան Հովհաննես Աբելյանի մահվան 15-ամյակին նվիրված երեկո:** [Հուլիսի 2-ին Հայկական թատերական ընկերությունում: Զեկուցում՝ Սարգիս Մելիքսեթյանի: Նույնանուն երեկո նաև՝ Գ. Սունդուկյանի անվան թատրոնում]:—**Պրոֆեսորներ Գ. Արեշյանի և Գ. Մելքոնյանի պարգևատրումը:** [Ծննդյան 70-ամյակի և գիտա-մանկավարժական ու բժշկական գործունեության 40-ամակի առթիվ ՍՍՌ Գերագույն Սովետի պատվոգրով պարգևատրելու մասին]:

1750. ՈՒՍՄԱՆ բնագավառում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, ապրիլ-մայիս, էջ 78:

Մանկավարժություն և նոր մասնագետներ: [1.300 ուսուցիչներ, որոնցից 700 բարձրագույն, 500-ը միջնակարգ կրթությամբ]:—**Երևանի օտար լեզուների ինստիտուտի շրջանավարտները:** [Հերթական՝ 3-րդ շրջանավարտները, թվով 114 մարդ]:—**Անասնաբուծության մասնագետների նոր ջոկատը:** [Երևանի Անասնաբուծական-անասնաբուժական ինստիտուտի 68 շրջանավարտներ]:—**Գյուղատնտեսության նոր մասնագետներ:** [Երևանի Գյուղատնտեսական ինստիտուտի, 115 շրջանավարտ]:—**Ուսուցիչների որակավորման դասընթացներ:**—**Դասագրքեր դպրոցների համար:** [82 անուն, ավելի քան 2 միլիոն օրինակ]: —**Երաժշտական նոր ուսումնարան:** [Կիրովականում]:

1751. ՈՒՍՄԱՆ բնագավառում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 79:

Բովանդ.՝ **Դասագրքերի ու գրենական պիտույքների վաճառքը ուսումնական տարվա նախօրյակին:** [Հրատարակությունը՝ 80 անուն դասագիրք, ավելի քան 2.000.000 օրինակ տպաքանակով]:—**Ռեսպուբլիկայի բաներիտ և գյուղերիտ դպրոցները:** [Հանրապետությունում գործում են ավելի քան 30 բաներիտ և 178 գյուղերիտ յոթնամյա և միջնակարգ դպրոցներ]:—**Հաշվապահության նոր շրջանավարտներ:** [Նոր ուսումնական տարում ուսումնարանը կտա 1.200 որակյալ հաշվային աշխատող]: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 79:

1752. ՈՒՍՄԱՆ բնագավառում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 71—72:

Բովանդ.՝ **Դպրոցական աշխատողների վերապատրաստման դասընթացներ:** [ՀՍՍՀ Լուսավորության մինիստրության Ուսուցիչների կատարելագործման ինստիտուտում]: **Գորիսի Մանկավարժական ուսումնարանը:** [Գորիսի քառամյա ուսումնարանը գոյություն ունի 1927 թվականից, մինչև 1951 թ. տվել է 1.264 շրջանավարտ]:—**Երիտասարդության ընդունելությունը ֆաբրիկա-գործարանային ուսումնարաններում:** [Երևանի և Ղափանի ֆաբրիկա-գործարանային դպրոցների մասին]:—**Գյուղատնտեսության ղեկավար մասնագետների նոր ջոկատ:** [Երկամսյա դասընթացներ, Երևանում]:—Բժշկական ղեկավար մասնագետների ուսուցումը: [Մեկ ամսյա դասընթացներ]:—**Դիլիջանի երաժշտական դպրոցի հնգամյակը:** [Հոբելյանական երեկո դպրոցում]:

1753. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ բնագավառում: [Համառոտ լուրեր]: 1951, հուլիս-օգոստ., էջ 73—74:

Բովանդ.՝ **Ուսումնական տարվա ավարտումը բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:** [1950—1951 թթ.: Տարեվերջի քննություններին և ավարտական աշխատանքների պաշտպանությանը մասնակցել են մոտ 10.000 ուսանող և ուսանողուհիներ]:—**Երևանի հեռակա մանկավարժական ինստիտուտի շրջանավարտները:** [Ինստիտուտն ունի 3.000 ուսանող, ընթացիկ տարվա շրջանավարտները՝ 249 ուսանող, մեծ մասամբ գյուղական դպրոցի ուսուցիչներ]:—**Ֆաբրիկա գործարանային ուսուցման դպրոցների շրջանավարտները:** [Երևանի, Կիրովականի և Ղափանի ֆաբրիկա-գործարանային ուսուցման դպրոցները ընթացիկ տարում ավարտել են 355 երիտասարդ կառուցող բանվորներ և հանքագործներ]:—**Երևանի Արհեստագործական ուսումնարանի շրջանավարտները:** [130 երիտասարդ որակյալ բանվորներ, խառատներ, փականագործներ և այլ մասնագիտության աշխատողներ]:—**1951—1952 ուսումնական տարվա նախապատրաստությունը:** [Սեպտեմբերին շահագործման է հանձնվելու դպրոցական 12 նոր շենք: Բացվելու են 27 նոր յոթնամյա և 6 միջնակարգ դպրոց]:—**Ուսումնական ծրագրեր ու մեթոդական ձեռնարկներ:** [Միջնակարգ դպրոցների համար: Հրատարակության մասին]:—**Նոր բաժիններ Երևանի քիմիկո-տեխնոլոգիական տեխնիկումում:** [Վերլուծական քիմիայի, մեքենագիտական և տեխնոլոգիական (արվեստաբանական) բաժիններին զուգընթաց բացվելու են սինթետիկ կաուչուկի տեխնոլոգիայի և մեքենագիտական սարքավորման երկույան բաժիններ, որտեղ, առանց արտադրությունից կտրվելու, սովորելու են 50 մարդ]:—**Դպրոցական նոր շենք Երևանում:** [ՀՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Գյուղական և կոլտնտեսային շինարարության գլխավոր վարչության տասնապետների դպրոցի շենքի կառուցման ավարտի մասին]:—**Երաժշտական նոր դպրոցներ:** [Արվեստի գործերի վարչությունը ընթացիկ տարում նոր դպրոցներ է բաց անում Կիրովականում և Սպիտակում]:—**Ընդունելությունը բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:** [Աբիտուրիենտները՝ Հայաստանից և հարևան հանրապետություններից]:—**Ընդունելությունը Երևանի Պետական համալսարանում:** [Բոլոր ֆակուլտետներում ընդունելությունը տեղի է ունենում մրցման պայմաններում. մեկ տեղի համար՝ չորս դիմում: Երիտասարդությունը առավել հակումներ է ցուցաբերում դեպի ճշգրիտ գիտությունները]:

1754. ՔԱՐՅԱՆ Ս. Փարիզի կրոնական ընկերակցության վարչության ատենապետ:—Ս. Էջմիածին: Նորին ս. օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ կաթողիկոս Ամենայն Հայոց: Փարիզի առաքելական ուղղափառ հայոց կրոնական ընկերակցության վարչության նամակը վեհափառ հայրապետին՝ հոգելույս Արտավազդ արքազան հոր հուղարկավորության մասին: 1951, սեպտ.-հոկտ., էջ 12—13:

1755. ՕԼԳԱ Գուլազյանի բեմական գործունեության 50-ամյակին նվիրված հոբելյանական երեկո: [Հունվարի 11-ին, Սունդուկյանի անվան Պետական թատրոնում]: 1951, հունվար-մարտ, էջ 77:

1952

1756. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ: Պրոֆ. դոկտ.:—**Անտիպ վավերագրեր լուսահոգի Գարեգին կաթողիկոս Հովսեփյանի կենսագրության համար:** [Բնագրեր]: 1952, հուլիս, էջ 37—47:

Բովանդ.՝ Հովսեփեան Կարապետ:—Նորին վեհափառութեան Տեառն [Գէորգայ] չորրորդի սրբազնագոյն կաթուղիկոսի Ամենայն Հայոց: Ի բնակչէ Մարաղայ գեղջ Կարապետէ Յովսէփեան Ղարաբաղ վիճակի: Խնդիր: Գարեգին կաթողիկոսի հոր՝ Կարապետի դիմումը Գևորգ Դ կաթողիկոսին՝ իր որդուն Հոգևոր Ճեմարան ընդունելու մասին:—2. Վարդազարեանց Անտոն վարդապետ:—Նորին բարձր սրբազնութեան Տ. Տեղակալի Մայր Աթոռոյ սրբոյ Էջմիածնի Մկրտչի արքեպիսկոպոսի: Ի ս. Էջմիածնի յԱնտոն վարդապետէ Վարդազարեանց: Խնդիր: Գարեգին կաթողիկոսի քեռու՝ Անտոն վարդապետի դիմումը կաթողիկոսական տեղակալ Մկրտիչ արքեպիսկոպոսին՝ Գարեգին Հովսեփյանին ընդունելու

ճեմարանում որպես գիշերօթիկ աշակերտ։—3. Հովսեփյան Գարեգին։—Նորին ս. օծութիւն սրբազնագոյն կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մակարայ Ա։ [Գարեգին Հովսեփյանի դիմումը Մակար Ա կաթողիկոսին՝ սարկավագական կոչում շնորհելու մասին]։—4. Գարեգին սարկավագի Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանից ստացած մրցագիրը։ [Գերազանց առաջադիմության համար]։—5. Կովկասի Հայոց Բարեգործական ընկերության գրությունը Գարեգին սարկավագին բարձրագույն կրթության ուղարկելու մասին։ [Եվրոպայում ուսանելու համար]։—6. Ամենայն Հայոց հայրապետության դիվանատան գրությունը Գարեգին սարկավագին՝ ուսման տևողությունը երկարացնելու մասին։ [10 ամսով]։—7. Խրիմյան Հայրիկի խրախուսիչ երկտողը Գարեգին վարդապետին՝ չհուզվելու և համբերությամբ տանելու իր ստանձնած պաշտոնը՝ խոստանալով առաջիկայում բարվոքել նրա վիճակը։—8. Տեղեկանք՝ Գարեգին վարդապետ Հովսեփյանի Մոսկվայի կայսրական հնագիտական ընկերության Կովկասյան բաժանմունքի իսկական անդամ ընտրվելու մասին։—9. Մատթեոս Բ կաթողիկոսի կոնդակը՝ Գարեգին վարդապետ Հովսեփյանին դիվանական խորհրդի անդամ կարգելու մասին։—10. Ամենայն Հայոց հայրապետության դիվանի Գարեգին վարդապետին գոհունակություն հայտնող գրությունը՝ Սարդարաբադի Գեչըլու գյուղի դավանափոխ հայերին Մայր եկեղեցու գիրկը վերադարձնելու առթիվ։—11 Գարեգին վարդապետի նամակը իր կարգակից ընկերոջը՝ Գևորգ սարկավագին (ներկայիս Ամենայն Հայոց հայրապետին)։—12. Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանյանի նամակը Գարեգին վարդապետ Հովսեփյանին՝ իր մոտ՝ Երուսաղեմ հրավիրելու մասին։—13. Գևորգ Ե կաթողիկոսի կոնդակը Գարեգին եպիսկոպոս Հովսեփյանին՝ եպիսկոպոսական պանակ կրելու իրավունք շնորհելու մասին։— 14. Գևորգ Ե կաթողիկոսի կոնդակը՝ Գարեգին եպիսկոպոս Հովսեփյանին արքության պատիվ շնորհելու մասին։—15. Ակադեմիկոս Թամանյանի Գարեգին եպիսկոպոս Հովսեփյանին տված մանդատը՝ Հայկական ՍՍՌ հնագիտական հուշարձանները ուսումնասիրելու մասին։

Ստորագր.՝ Բանասեր։

1757. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ։—Դավիթ Ալավկա որդու կանոնները։ [Ուսումնասիրություն։ Բնագրեր։ 12-րդ դարի մատենագիր։ Ծնվել է 11-րդ դարի 70—80-ական թվականներին Գանձակում (ներկայիս՝ Կիրովաբադում)։ Նրա մասին առաջին տեղեկությունը հայտնում է Կիրակոս Գանձակեցին։ Դավիթ Ալավկայի ձեռագրերը հասել են 17 ընդօրինակություններով]։ 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 48—57, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 56—67, 1953, հունվար, էջ 56—62, փետրվար, էջ 53—60, մարտ, էջ 51—63։

Բովանդ.՝ բնագրեր—Դաւիթ վարդապետ Ալաւկայ որդի, որ գրեաց զկանոնական արէնադրութիւնս գեղեցկայարմարս եւ պիտանացուս ի խնդրոյ քահանայի միոջ, որում անուն էր Սրբայութիւն՝ ի քաղաքէն Գանձակայ։—Նախադրութիւն կանոնագրոց։—Ա. Թէ արարածք ամենայն բարի են։—Բ. Վասն մկան յաղ, անկանելոյ։—Գ. Վասն տաշտի կամ տափրկի կամ մորթաղի։—Դ. Վասն պիղծեալ կերակրոյ։— Ե. Վասն կատուակերի։— Զ. Վասն մկան ի հնձան անգելոյ։— Է. Վասն մկան որ ի թոնիրն [անկցի]։—Ը. Վասն գայլառի, շնառի, նետով հարելոյ, ի փոս անկելոյ եւ այլն։—Թ. Վասն սուրբ անասնոյ, որ ի ծնունդն մեռանի։—Ժ. Վասն այլազգոյ զկերակուր մեր ըմբռնել։—ԺԱ. Վասն այլազգեաց, որ զայգի քաղիցեն։—ԺԲ. Վասն զամանս նոցա ի պէտս [մեր առնել]։—ԺԳ. Վասն այլազգի թէ յեկեղեցի մտանիցէ։—ԺԴ. Վասն մկան որ ի մեղուանոց անկանիցի։—ԺԵ. Վասն կարասի ջուր մտելոյ։—ԺԶ. Վասն հայ կնոջն, որ լինի առ քրդի պատճառս քրիստոնէութեան։—ԺԷ. Վասն կնոջ, որ առ քրդի նստի։—ԺԸ. կին, որ շնայ ընդ քրդի։—ԺԹ. Վասն որք կամաւ զդստերս այլազգին տան։—Ի. Վասն որք զմանկունս այլազգեաց սնեանց կերակրեն։—ԻԱ. Վասն որք զայլազգեաց ծնունդ ի մկրտութիւն առնուն։— ԻԲ. Վասն կրաւնաւորաց, որ լինին սընդիկնուք։—ԻԳ. Վասն մկրտութեան քրիստոնէից եւ յուս[աորութեան սուրբ աւազանին]։—ԻԴ. Վասն սուրբ խորհրդոյն հարցման պատասխանի։—ԻԵ. Վասն հաղորդ տալոյ զգուշութեան։—ԻԶ. Վասն կանանց, որ ի ծնունդս մեռանին։—ԻԷ. Վասն կերոյ զգուշութեան այս է։—ԻԸ. այլ թէ անզգուշութեամբ իշացաւ ոք յեկեղեցւոջն։—ԻԹ. Վասն վերաբերութեան քահանայի։—Լ.—Վասն որք զանձինս իւրեանց մարդահանութեամբ թաքուցանեն ի ներքս։—ԼԱ. Վասն երազափորձութեան։—ԼԲ. Վասն նուիրելոյ ի քահանայութիւն։—ԼԳ. Վասն որ գրաստ նստին եւ թացանան։—ԼԴ. Վասն քահանային, որ պատարագին հարկիւ ձայնեն առ նա վասն կնքոյ եւ հաղորդելոյ հիւան(դ)ն։—ԼԵ. Որք զմանկունս վարձու կամ հիւանդի Աւետարան [կարդան]։—ԼԶ. Վասն թէ ի պատարագին պարտ է քահանային անհօթք հանել։—ԼԷ. Վասն անյուսից բռնաւորաց որ գայցեն, եւ ես առ հարկի շնորհուկս արարի։—ԼԸ. Վասն անսուրբ անասնոց զենմանց։—ԼԹ. Վասն հաւր մանկան, որ գնաց ի գինըմպութիւն։—Խ. Վասն մաւր թէ անկանի ընդ քունն ի վերայ մանկանն եւ մե[ռանի]։—ԽԱ. Վասն գողոց, որ ըմբռնին եւ ի փայտաքաշին այս է։—ԽԲ. Վասն մարդոյ, որ ունի անասուն խեռ կամ ձի կից(ընկեց)։—ԽԳ. Վասն մարդ ի ճանապարհ յուղարկելոյ այլում։—ԽԴ. Վասն (մանկան), որ անկընունք մեռանի։—ԽԵ. Վասն փախուցեալ գերոյ։—ԽԶ. Վասն զանազան ողորմութեան առնելոյ։—ԽԷ. Վասն ամուսնացեալ քահանայի զգուշութեան։—ԽԸ. Վասն մատնողաց, սպանողաց, այրեցողաց եւ կին, որ զտղայն ի փորին սպանանէ այս է կա(նոնն)։—ԽԹ. Վասն այնոցիկ, որ ընդ մերձաւորեն արկանեն զլեզուն։—Ծ. Պէսպէս վերաքաւութիւն խոստովանական բան ի կանոնաց հրամանաց հարցմանն։—ԾԱ. Վասն կանանց, որ յղի իցեն, մի մերձեսցի առ այր իւր։—ԾԲ. Վասն այնոցիկ, որ երդնուն ի շնութեան։—ԾԳ. Վասն որ շնայ ի բոզտան։—ԾԴ. Վասն այնոցիկ, որ սերմ որդեծնութեան ապականեն։—ԾԵ. Վասն այնոցիկ, որք ճմլեն զմարմինս իւրեանց շաշփմամբ։—ԾԶ. Արուագիտ (ացն եւ անասնագիտացն)։—ԾԷ. Վասն պոռնիկ մանանց, որ զմանուկս սպանեն։—ԾԸ. Վասն գողոց եւ սպանողաց, որ ըմբռնեալ սպանանին։—ԾԹ. Վասն այլազգեաց, որ արշաւանս առնիցեն։—Կ. Վասն այրեցողաց։—ԿԱ. Վասն որ հակառակեն՝ յեկեղեցի շինեն։—ԿԲ. Վասն այնոցիկ, որ զկին վատազգն համարին։—ԿԳ. Վասն քահանէից, որ հրապարակեն զմեղս խոստո(վանութեան)։—ԿԴ. Եթէ էշ կովու վերայ կամ քաղ ոչխարի։—ԿԵ. Վասն որք ի խառնակումն անասնոց հային։—ԿԶ. Վասն չորեքշաբթի եւ ուրբաթի։—ԿԷ. Վասն ապահարից կանանց։—ԿԸ. Վասն քահանայից զքարոզելոյ։— ԿԹ. Վասն կնոջ քահանայի—Հ. Խրատ կանոնականք։—ՀԱ. Վասն կնոջ որս առնելոյ չէ պարտ ամենեւին։—ՀԲ. Վասն մաւր, որ ընկողմնեցուցանէ զմանկունս յանկողնի իւրում։—ՀԳ. Վասն երիտասարդ քահանայի, որ կինն մեռանի։—ՀԴ. Վասն կանանց, որ կապեն զարս իւրեանց քինու։—ՀԵ. Վասն ամուլ կանանց։—ՀԶ. Վասն այնոցիկ, որ անկար գոն լուծանել զկուսութիւն։—ՀԷ. (Վասն կանաց) որ ի ծնունդս մեռ(անին)։—ՀԸ. Վասն այնոցիկ, որ անասնոց ձեռն ածիցեն։—ՀԹ. Վասն գողոց հասարակաց՝ կարգ այս է։— Ղ. Վասն այնոցիկ, որ ի սրբութիւնս Աստուծոյ ձեռնարկեն։—ՂԱ. Վասն սիրելաց, որ բանան զգերեզմանս մեռելոց։—ՂԲ. Վասն երդմնահարաց։—ՂԳ. Վասն յիշոցատուաց, որ զբարկութիւն Աստու-

ծոյ [շարժեն անձանց]:—ՁԴ. Վասն այնոցիկ, որ
զքահանայսն անարգեն:—ՁԵ. Վասն որք սուգ ու-
նին մեռելոյն:—ՁԶ. Վասն այնոցիկ, որ վաշխ եւ
տոկոսի առնուն:—ՁԷ. Վասն այնոցիկ, որ ուխտեն
եւ ոչ կատարեն:—ՁԸ. [Վասն այնոցիկ] որք զպը-
տուղ եկեղեցւոյ ոչ տան:—ՁԹ. Վասն այնոցիկ որ
տաւնի կամ կիւրակէի ոչ երթան ի դուռն եկեղե-
ցւոյ:—Ղ. Հարցումն նոյն քահանայի յաղագս երիցն
նաւակատեաց՝ յորում մասկեր ոչ գոյ՝ պատասխա-
նի:—ՂԱ. Վասն որ կուսութիւն խոստանան եւ ոչ
պահեն:—ՂԲ. [Վասն] որ զփոքր զմանկունսն
պսակեն:—ՂԳ. Վասն այնոցիկ, ուր զխաչ առ այլ-
ազգեաց տեսանեն եւ անփոյթ առնեն:—ՂԴ. Վասն
նապաս[տակի մսոյ եւ մեռելոտոյ]:—ՂԵ. Վասն
ազգի-ազգի հմայութեան եւ չար սովորութեան:—ՂԶ.
Դարձեալ նոյն Դաւթի ցանկալի վարդապետի՝ վասն
ի ծառոյ անկանելոյ:—ՂԷ. Վասն չար առաջնորդաց
եւ քահանայից:—Ցանկ գրոցս:

1758. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ պրոֆ.-դոկտ.:—
Ղուկաս Կեղեցու չափածո տոմարը: [Ուսումնասի-
րություն: Բնագիր]: 1952, հունիս, էջ 57—63:
Բնագիր՝ **Պատճէ[ն] Հոռոմայեցոց տումարին, ո-
տանաւոր ձեւով ի Ղուկաս վարդապետէ ասացեալ:**
Ղուկասը բնիկ Կեղեցի է (Խորձինացի): Ծնվել է
16-րդ դարի 20-ական թվականներին, սովորել Հով-
հաննես Շիրակ վարդապետի մոտ: Կուսակրոն է ե-
ղել, զբաղվել մատենագրական և մանկավարժա-
կան աշխատանքներով: Մահացել է 1602 թ.:

**1759. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ:—Սարգիս փիլիսո-
փայի չափածո տոմարը:** [14-րդ դարի կեսերի հե-
ղինակ: Ուսումնասիրություն: Բնագրեր]: 1952, օ-
գոստ., էջ 56—62:
Բնագիր՝ **Սարգիս որդւոյ ամենաւագի, թոռին Բա-
րիգասի Խլաթեցւոյ, ասացեալ զպատճէն տաւմարի,
զաւր բաւանդակ տարին, ստուգի, ոտնաչափ ի գոյն
տաղի, ի զուարճութիւն բարէմիտ վերծանողի եւ որք
տենչան այսըմ բանի:**

**1760. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ:—Սամվել Անեցու
տոմարական և տիեզերական աշխատությունը:**
[«Մեկնութիւն տումարի» խորագրով: Ուսումնասի-
րություն: Բնագրեր]: 1952, հունվար, էջ 30—36,
փետրվար, էջ 34—43:
Բովանդ.՝ բնագրեր—Համեմատական հատվածներ
Շիրակացուց և Անեցուց:—Մեկնութիւն տումարի,
զոր արարեալ է Սամուէլի քահանայիի խնդրոյ Ստե-
փաննոսի Իմաստասիրի:—Վասն պատճենի Հոռոմա-
յեցւոյն եւ [վասն] կրկնակաց եւ ·կիսակաց:
Սամվել Անեցին ծնվել է 12-րդ դարի առաջին
տասնամյակում Անի քաղաքում: Սովորել է Հովհան-
նես Սարկավագի դպրոցում: Աշխատությունը շա-
րադրված է հարց ու պատասխանի ձևով: Օգտվել է
Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտութիւն և Տո-
մար» աշխատությունից: Բանասիրությանը հայտնի
է նրա «Հաւաքմունք ի գրոց պատմագրաց յաղագս
գիւտի ժամանակաց անցելոց մինչև ի ներկայս ծայ-
րաքաղ արարեալ» աշխատությունը:

**1761. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՇՈՏ:—Ուդիների դիմումը
Պետրոս Առաջինին:** [Ծանոթություն: Բնագրի հրա-
տարակում]: 1952, ապրիլ, էջ 39—40:
Բնագիր՝ Մեծաշուք եւ գերահռչակ, գովելի եւ
պատուելի, թաք և պարծանք ազգին մերոյ վերոյ
գրեալս:

**1762. ԱԹԱՆԱՍՅԱՆ ՂԵՎՈՆԴ ՔԱՀԱՆԱ:—Իմ
աշակերտելս Խրիմյան Հայրիկին Վարագա վան-
քում և Մուշի ս. Կարապետում:** 1952, սեպտ.-
հոկտ., էջ 30—36, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 35—39:
Բովանդ.՝ 1. Առաջին հանդիպումս Խրիմյան Հայ-
րիկի աշակերտների հետ:—2. Մեր ճանապարհոր-
դությունը Երևանից դեպի Սալմաստ:—3. Սալմաս-
տից դեպի Վան-Վարագա վանք:—4. Վարագա
վանքը:—5. Վարագա դպրոցը:—6. Վարագա վան-
քից դեպի Մուշի ս. Կարապետի վանքը:—7. Խրիմ-
յան Հայրիկի հետ Մշո ս. Կարապետ վանքում:— 8.
Դավադրության մի փորձ Խրիմյան Հայրիկի կյանքի
դեմ:—9. Անցքեր ս. Կարապետի վանքում:—10.
Մինչ հայրենիք վերադարձը՝ Էրզրում:
Նկարներ՝ Խրիմյան Հայրիկ:—Վարագա վանքի
ընդհանուր տեսարանը:

**1763. ԱԹԱՆԱՍՅԱՆ ՂԵՎՈՆԴ ՔԱՀԱՆԱ:—Իմ
հուշերը Խաչատուր Աբովյանի մասին:** [Հոդվածա-
գիրը եղել է Աբովյանի աշակերտներից]: 1952, օ-
գոստ., էջ 44—48:

**1764. [ԱԼԵՔՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍ-
ԻՈ]:—Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո պատրիարք Ա-
լեքսիի բացման խոսքը ՍՍՌՄ քրիստոնյա եկեղե-
ցիների և կրոնական այլ կազմակերպությունների
Մոսկվայի կոնֆերենցիայում:** [Ի պաշտպանություն
խաղաղության: Լուսանկարով]: 1952, մայիս, էջ 16—
17:

1765. ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ Հակոբ Մանանդյան: [Մա-
հախոսական կենսագրական]: 1952, փետրվար, էջ
22—25:
Նույն տեղում՝ Բիբլիոգրաֆիա ակադեմիկոս Հ.
Մանանդյանի աշխատությունների: էջ 24—25:
Հակոբ Մանանդյանի դիմանկարով:

1766. ԱՃԱՌՅԱՆ ՀՐԱՉՅԱ (Հայկ. ՍՍՀ Գիտու-
թյունների ակադեմիայի իսկական անդամ):—**Գա-
րեգին կաթողիկոս Հովսեփյանն իբրև հայ հնագրու-
թյան մեծ վարպետ:** [Մահվան առթիվ]: 1952, հու-
լիս, էջ 31—33:

**1767. ԱՃԱՌՅԱՆ ՀՐԱՉՅԱ:—Գարեգին Ա. կաթո-
ղիկոս, «Հիշատակարանք ձեռագրաց», հատոր Ա.
(5րդ դարից մինչև 1250 թ.), 48 համեմատություն-
ներով: ՌՆ=1951: Տպարան Կաթողիկոսության Հա-
յոց Կիլիկիո, Անթիլիաս:** (Մեծադիր, երկսյուն, 1256
էջ, հեղինակի լուսանկարով և Ս. Սիմոնյանի ընդար-
ձակ առաջաբանով): [Գրախոսություն]: 1952, հուն-
վար, էջ 46—48:

**1768. ԱՄԱՆՈՐԻ և Ս. Ծննդյան տոների առթիվ
Ամենայն Հայոց սրբազնագույն կաթողիկոս նորին
ս. օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ-ի անունով ստացված
շնորհավորական հեռագրեր և գրություններ:** 1952,
հունվար, էջ 8—12:

**1769. ԱՄԱՆՈՐԻ և Ս. Ծննդյան տոների առթիվ
Ամենայն Հայոց սրբազնագույն կաթողիկոս նորին
ս. օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ-ի անունով քույր եկե-
ղեցիներից ստացված շնորհավորական հեռագրեր և
գրություններ:** 1952, հունվար, էջ 13—15:

**1770. ԱՄԵՆԱՅՆ Հա[illegible] հայրապետության դի-
վանի հաղորդումը Կոմի[illegible]ի արխիվի նոր նյութե-
րի ստացման և համ[illegible]յան հաստատությանը
հանձնելու մասին:** [Ստացվել է՝ Բեյրութից, Երուսա-
ղեմից: Հանձնվել է՝ ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի Ար-
վեստի պատմության ենթաբաժնին]: 1952- օգոստ.,
էջ 41—43:
Նկ.՝ մի էջ Կոմիտասի նոր ստացված արխիվի
ինքնագիր ձեռագրերից:

**1771. [ԱՅՆԹԱՓՅԱՆ] ՓԱՅԼԱԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ:—
Երախտագիտության խոսք վեհափառին:** [Գևորգ
Զ-ին գահակալության 8-րդ տարեդարձի և անվա-
նակոչության առթիվ]: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 15—
17:

**1772. ԱՋԱՊԱՀՅԱՆ ԽԱԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—
Էջմիածին: Նորին սուրբ օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ
վեհափառ կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց: Ամենայն
Հայոց հայրապետի անունով Մեծի Տանն Կիլիկիո
կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ գերաշնորհ
Տեր Խադ արքեպիսկոպոսից ստացված նամակն ու
հեռագիրը լուսահոգի Տ. Տ. Գարեգին Ա. կաթողի-
կոսի հիվանդության, ծանրացման, մահվան գույժի
և թաղման կարգադրության վերաբերյալ:** 1952, հու-
նիս, էջ 4—5:

**1773. [ԱՋԱՊԱՀՅԱՆ] ԽԱԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈ-
ՊՈՍ:—** Հատված Ս. Ծննդյան տոնի առթիվ Լիբա-

նանի ռադիոկայանից գերապատիվ Տ. Խադ արքեպիսկոպոսի խոսած քարոզից: 1952, փետրվար, էջ 61—62:

Արտատպված՝ «Հասկ», 1952, հունվար:

1774. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ ԱՌԱՔԵԼ: Հայկական տաղաչափությունը: [Ուսումնասիրություն]: 1952, փետրվար, էջ 26—33:

1775. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ ԱՌԱՔԵԼ:—Ճանապարհորդական տպավորություններ: [Գարեգին Ա-ի մահվան առթիվ հայրապետական պատգամավորության այցը Անթիլիաս: Պատգամավորության կազմում էին՝ Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյան, Եղիշե արքեպիսկոպոս Տերտերյան, Վազգեն եպիսկոպոս Պալճյան, Առաքել Առաքելյան և Ստ. Անոսյան: 1952, հուլիս, էջ 24—27:

Երեք լուսանկար:

1776. ԱՐԱՄՅԱՆ Հ[ակոբ]:—Հայրենասեր և էջմիածնասեր գործիչը: [Գարեգին Ա-ի մասին: Մահվան առթիվ]: 1952, հունիս, էջ 37—40:

1777. ԱՐՎԵՍՏ և կուլտուրա: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հունվար, էջ 43—44:

Բովանդ.՝ **Հայաստանի Սովետական գրողների միությունում:** [Հրաչյա Քոչարի «Մեծ տան զավակները» անտիպ վեպի առաջին մասի քննարկումը]:—**Սկսնակ գրողի վեպի քննարկումը:** [Ստեփան Ալաճանյանի «Անապատում» անտիպ վեպի]:—**Հայկական ժողովրդական խաղեր:** [ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի Պատմության թանգարանի ազգագրական բաժնի կողմից ժողովրդական խաղերի հավաքման աշխատանքների ավարտի մասին]:—**Գրքերի պալատում:—Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի 1952 թ. հրատարակությունները: Գ. Սունդուկյանի երկերի լիակատար ժողովածուն:—Հոբելյանական երեկո:** [Լենինականի պետական դրամատիկական թատրոնում, նվիրված Արմեն Արմենյանի ծննդյան 80 և բեմական գործունեության 60-ամյակին]:

1778. ԱՐՎԵՍՏ և կուլտուրա: [Համառոտ լուրեր]: 1952, փետրվար, էջ 46:

Բովանդ.՝ **Դասախոսություններ արվեստի հարցերի մասին:** [Երեխաների գեղարվեստական դաստիարակության հանրապետական տանը: «Կոմիտասի ստեղծագործական ճանապարհը», «Հայ ժողովրդի խմբերգային կուլտուրան», «Սովետական թատրոնի դերը անող սերնդի դաստիարակության գործում և այլ թեմաներով]:—**Նոր գրքեր հայ ճարտարապետության հուշարձանների մասին:** [Գիրքալբոմը ընդգրկում է հայ ճարտարապետությունը մինչև սովետական շրջանը: Կազմողներ՝ Վարազդատ Հարությունյան, Սամվել Սաֆարյան]:—**Նկարիչների միությունում:** [Հայ նկարիչները՝ Ա. Բեքարյան, Հ. Ռուխկյան, Գ. Զուբարյան և ուրիշներ աշխատում են Հայաստանի ետպատերազմյան շրջանի արդյունաբերությունն ու շինարարությունը պատկերող ստեղծագործությունների վրա]:—**Ուշագրավ ժողովածու:** [«Հայ ժողովրդի բանահյուսություն» խորագրով, ՀՍՍՀ Պետական հեռակա մանկավարժական ինստիտուտի հրատարակությամբ]:

1779. ԱՐՎԵՍՏ և կուլտուրա: [Համառոտ լուրեր]: 1952, ապրիլ, էջ 50:

Բովանդ.՝ **Երիտասարդ գրողների ռեսպուբլիկական խորհրդակցություն:—Ճարտարապետների տունը Երևանում:—Գիրք Գառնիի պեղումների մասին:** [Բաբկեն Առաքելյան: «Գառնիի հնագիտական պեղումների մասին»]:—**Հոբելյանական երեկո:** [Ապրիլի 16-ին, նվիրված Սիրասի 50-ամյակին]:

1780. ԱՐՎԵՍՏ և կուլտուրա: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հունիս, էջ 55:

Բովանդ.՝ **Հայաստանի ճարտարապետական հուշարձանները:** [Վերականգնման աշխատանքներ Զվարթնոցում, Սանահինում]:—**Ճարտարապետ Գ. Աղաբաբյանի ցուցահանդեսը:**

1781. ԱՐՎԵՍՏ և կուլտուրա: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հուլիս, էջ 58—59:

Բովանդ.՝ **Գիրք Ալեքսանդր Սպենդիարյանի մասին:** [Հեղինակ՝ Քնարիկ Գրիգորյան]:—**Երևանի մոլորակացույցում:—Տորֆի դիմացկունության հետազոտում:—Ակումբա-գրադարանային աշխատանքների ուսուցում:—Նոր գրադարաններ:—Ռադիո գյուղում:—Աշտարակի կուլտուրայի տանը:**

1782. ԲԱԶՄԱՀԱԶԱՐ աննախընթաց բազմություն մը փառաբանած է մեր հայրենիքի ազատագրության օրը: Սովետական Հայաստանի 31-րդ տարեդարձի տոնակատարությունը Փարիզի մեջ: 1952, փետրվար, էջ 57—58:

Ստորագր.՝ Ա.:

1783. ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ Կարապետ Սիտալի գրական գործունեության 40-ամյա հոբելյանի առթիվ: Հայտարարություն: [Ամերիկայի հայաշատ վայրերում հոբելյանական երեկոներ անցկացնելու մասին]: 1952, մարտ, էջ 56:

1784. ԲՈՌՉԱՆՅԱՆ Ֆ[ՐԱՆՍՈՒԱ]:—Երկու խոսք կարդինալ Աղաջանյանի ազգադավ գործունեության մասին: 1952, ապրիլ, էջ 24—27:

1785. [ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ] ՎԱՐԴԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Մեր ազգային եկեղեցական վերնատունը: Քարոզ: [Ս. Էջմիածնի մասին: Քարոզ՝ Գևորգ Զ-ի ընտրության և օծման 7-րդ տարեդարձի առթիվ]: 1952, հուլիս, էջ 28—30:

1786. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա Հովսեփյան: Մեծի Տանն Կիլիկիո ողբացյալ կաթողիկոս: [Ներդիր լուսանկար]: 1952, հուլիս, էջ 8ա:

1787. ԳԱՐԵԳԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ [ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ]:—Էջմիածնի և Կիլիկիո Աթոռները: [Զույգ Աթոռների փոխհարաբերությունները: Վերջին տասնամյակներում Աթոռների ավելի սերտ և համերաշխ գործունեության մասին]: Արտատպված «Հասկ» ամսագրից, 1946, № 7—8, էջ 197—199: 1952, հունիս, էջ 22—23:

1788. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Ամենայն Հայոց հայրապետի շրջաբերական հեռագիրը արտասահմանյան թեմերին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիո երջանկահիշատակ կաթողիկոս նորին ս. օծություն Գարեգին Ա-ի մահվան մասին: 1952, հունիս, էջ 6:

1789. [ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ]:—Ամենայն Հայոց հայրապետի ճառը ՍՍՌՄ եկեղեցիների և կրոնական այլ կազմակերպությունների Մոսկվայի խաղաղության կոնֆերենցիայում: 1952, մայիս, էջ 42—47:

Լուսանկար՝ Գևորգ Զ կաթողիկոսը ելույթի պահին:

1790. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Անթիլիաս-Բեյրութ (Լիբանան): Ամենապատիւ տեղակալին Տանն Կիլիկիոյ գերաշնորհ Տէր Խադ վշտակիր արքեպիսկոպոսին՝ ի գահէն առաքելաշավիղ սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի՝ **տիրաւանդ ողջոյն եւ օրհնութիւն: Ամենայն Հայոց հայրապետի ցաւակցական գրութիւնը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսական տեղապահ գերաշնորհ Տէր Խադ արքեպիսկոպոսին՝ լուսահոգի Գարեգին Ա կաթողիկոսի մահվան առթիվ:** 1952, հունիս, էջ 5—6:

1791. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Գէորգ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի, ողորմութեամբ Տեառն եւ կամօքն ազգիս եպիսկոպոսապետ եւ կաթողիկոս Ամենայն **Հայոց, ծայրագոյն պատրիարք համազգական նախամեծար Աթոռոյ Առաքելական Մայր եկեղեցւոյ սրբոյ կաթուղիկէ Էջմիածնի: Հարաւային Ամերիկայի հայրապետական թեմի պատուական հայութեան սուրբ Էջմիածնի հարազատ և սիրելի ժողովրդեան այլ**

եւ Եւրոպայի թեմի հայրապետական պատուիրակ, գերապատիւ Երուսաղէմի միաբան եւ նուիրակ՝ գերապատիւ տէր Սերովբէ վարդապետ Մանուկեանին՝ ողջոյն հայրական եւ օրհնութիւն հայրապետական յաջորդ հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորիչի թոռակալէ սրբոյն հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորիչի աշխարհի: [Ամենայն Հայոց հայ-հայաստանեայցս աշխարհի: [Ամենայն Հայոց հայրապետի կոնդակը Հարավային Ամերիկայի հայրապետական պատվիրակության և Եվրոպայի թեմի հայրապետական պատվիրակ գերապատիվ տեր Սերովբե վարդապետ Սարակ գերապատիվ տեր Սերովբե վարդապետ Սաևուկյանին՝ ի նպաստ Սրբոց Հակոբյանց Աթոռին և Պաղեստինի աղետյալ հայության՝ Հարավային ամերիկահայության մեջ կատարվելիք հանգանակության մասին]: 1952, հուլիս, էջ 3—6:

1792. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Կոնդակ: Դպրոցասեր հայ տիկնաց պատվական միության և հոնցա վարժարանի 75-ամյակի կազմակերպիչ հանձնաբեկյանական կենտրոնական պատվարժան հանձնաժողովին և մեր Սփյուռքի պատվական հայ ժողովրդին Հայաստանյաց եկեղեցու բազմաչարչար հայրապետի Ս. Գրիգոր Լուսավորչի գահից և նորա գահակալից՝ հայրական սիրո ողջույն և օրհնություն հայրապետական: 1952, օգոստ., էջ 3—5:

1793. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—[Կոնդակ]: Հայրապետական պատվիրակի Հարավային Ամերիկայի՝ գերապատիվ Տ. Սիոն եպիսկոպոսի Մանուկյան, հարազատի Մայր Աթոռո սրբո Էջմիածնի և հոգեծին զավակի մերում նաև համայն հայության Հարավ. Ամերիկայի՝ ողջույն հայրական և օրհնություն հայրապետական: [Հարավային Ամերիկայի հայության համար հայրապետական պատվիրակի հաստատում]: 1952, մարտ, էջ 8—9:

1794. ԳԵՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Հնդկահայ սիրելի ժողովրդեան մերում, հարազատի Մայր Աթոռոյ սրբոյ Էջմիածնի եւ բարեպաշտ նուիրատու զաւակաց մերոց, ի գահէն առաքելաշաւիղ սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի եւ ի գահակալէ նորին ողջոյն հայրական եւ օրհնութիւն հայրապետական: Կոնդակ հնդկահայ նվիրատուներին: 1952, ապրիլ, էջ 7—9:

1795. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ կաթողիկոսը հայրենիքի և հայրենասիրության մասին: [Քաղվածներ 1925, 1941, 1948 թթ. քարոզներից, կոնդակներից]: 1952, էջ 3:

1796. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Սիրեցեալ հօտին մերում թեմին Հայոց Ադրբեջանի և Թուրքեստանի եւ առաջնորդական փոխանորդի նորին բարձրապատիւ Տէր Վարդգէս աւագ քահանայի Գրիգորեան՝ ողջոյն հայրական եւ օրհնութիւն հայրապետական: Ամենայն Հայոց հայրապետի կոնդակը՝ Ադրբեջանի և Թուրքեստանի Հայոց առաջնորդական փոխանորդ բարձրապատիվ Տեր վարդգես ավագ քահանա Գրիգորյանին վարդապետական խաչ շնորհելու մասին: 1952, հուլիս, էջ 7—8:

1797. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Սրտագին ուղերձ: Նորին սրբազնության Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիին: [Ծննդյան 75-ամյա հոբելյանի առթիվ: Պատրիարք Ալեքսիի դիմանկարով հայկական գորգի նվիրում հայ եկեղեցու կողմից]: 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 4—7:

Գորգի լուսանկարով:

1798. ԳԵՎՈՐԳ Զ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Վրաց եկեղեցու կաթողիկոսական տեղակալ՝ գերաշնորհ Մելքիսեդեկ միտրոպոլիտին: 5 փետրվարի, 1952 թ.: Վեհափառ հայրապետի հեռագիրը նորին սրբություն Կալիստրատ կաթողիկոսի մահվան առթիվ: 1952, փետրվար, էջ 7:

1799. ԳԵՎՈՐԳ Զ ՉՈՐԵՔՉՅԱՆ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:—Կոնդակ: Պատուիրակին թեմին հայոց Եւրոպիոյ գերապատիւ տէր Սերովբէ ծայրագոյն վարդապետի Մանուկեանց միաբանի սրբոյն Սաղիմայ եւ հարազատի Մայր Աթոռոյ սրբոյ Էջմիածնի, այլ եւ սիրեցեալ հօտին մերում ողջոյն հայրական և օրհնութիւն հայրապետական: [Եվրոպայի թեմի պատվիրակ հաստատելու առթիվ]: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 3—6:

1800. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՔԱՋԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ [այժմ՝ Պարգև եպիսկ.]:—Սայաթ-Նովայի բանաստեղծական արվեստը: 1952, օգոստ., էջ 49—52:

1801. ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Ռուբեն արքեպիսկոպոսի մահը և հուղարկավորությունը: [Նաև՝ կենսագրական տեղեկություններ]: 1952, փետրվար, էջ 17—19:

Ռուբեն արքեպիսկոպոս Դրամբյանի դիմանկարով:

1802. ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տեր Զարեհ եպիսկոպոսի հեռագիրը Ամենայն Հայոց վեհափառ հայրապետին՝ ամենապատիվ Տեր Խադ արքեպիսկոպոսի Մեծի Տանն Կիլիկիո Աթոռի կաթողիկոսական տեղապահ ընտրվելու մասին և նորին Ս. օծության պատասխանը: 1952, հուլիս, էջ 9:

Բովանդ.՝ Զարեհ եպիսկոպոս. Միաբանական ժողովի նախագահ:—Էջմիածին: Գևորգ Զ-ին:—Գևորգ Զ:—Անթիլիաս-Բեյրութ (Լիբանան): Ամենապատիվ տեղակալ Խադ սրբազան արքեպիսկոպոսին:

1803. ԳԻՏԱԿԱՆ և գեղարվեստական նոր հրատարակություններ: [Մատենագիտական ցանկ]: 1952, փետրվար, էջ 63, մարտ, էջ 69, ապրիլ, էջ 63, օգոստ., էջ 63:

1804. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ և արվեստ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, մարտ, էջ 49:

Բովանդ.՝ **Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը:—Երևանի մոլորակացույցի** (Պլանետարիայի) **բացումը:—Ռուզաննա Վարդանյանի ստեղծագործական երեկոն:**

1805. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ և արվեստ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, մայիս, էջ 61—62:

Բովանդ.՝ **Գիտական արշավախմբեր:—Ճարտարապետական հուշարձանների վերականգնում:—Գավառագիտական թանգարան:—Արշավախմբեր դեպի Արփա լիճը:—Ռեսպուբլիկայի նախագծային ինստիտուտում:—Գիտական զեկուցումներ կոլտնտեսականների համար:—Նվեր Հանրային գրադարանին:**

1806. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ և արվեստ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, օգոստ., էջ 34:

Բովանդ.՝ **Կարմիր բլուրի պեղումները**: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի պատմության ինստիտուտի և Պետական Էրմիտաժի հնագիտական արշավախմբի կողմից: Գլխավորությամբ՝ Բորիս Պյատրովսկու]:—**Հայերեն լեզվի լիակատար քերականություն**: [Հրաչյա Աճառյանի «Հայերենի լիակատար քերականություն» համեմատած 562 լեզուների հետ]:—**Ժողովրդական երգերի հրատարակության մասին**: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի Արվեստի պատմության և տեսության բաժանմունքում]:—**Հետաքրքիր գյուտեր**: [Ապարանի շրջանի Մռավյան գյուղում հայտնաբերած 5—11-րդ դարերի հուշարձանների մասին: [Ջրա-էներգետիկ] **ինստիտուտի նոր բաժանմունքը**: [Դաշտային հետազոտությունների] **գիտական արշավախումբ**: [ՀՍՍՀ Գիտ. ակադեմիայի Բույսերի պաշտպանության բաժանմունքի արշավախմբի աշխատանքները Սևանի շրջանում հատիկային կուլտուրաների ցանքսերի ուսումնասիրության ուղղությամբ]:

1807. ԳՈՒՅՈՒՄՃՅԱՆ ՇԱՎԱՐՇ ՎԱՐԴԱՊԵՏ: (Կաթողիկոսական փոխանորդ Դամասկոսի թե-

մին):—**Հայրենասեր հայրապետը:** [Գարեգին Ա կաթողիկոսի մասին: Մահվան առթիվ]: 1952, հունիս, էջ 28—30:

1808. ԴՈՎԼԱԹ Գարանֆիլյան: [Գորգագործ-նկարիչ: Մահախոսական-կենսագրական]: 1952, մարտ, էջ 61:

Գարանֆիլյանի դիմանկարով:

1809. ԵՐԵՄՅԱՆ Ա[րամ]:—Տասնհինգերորդ դարի մի անհայտ նկարչուհի: (Էջեր միջնադարյան նկարչությունից): [Մանրանկարչուհի Մարիամի գործերը հոդվածագիրը հայտնաբերել է Սպահանի նահանգի Մամուռան հայաբնակ գյուղում Գրիգոր վարդապետ Տաթևացու ձեռագրական հատորում]: 1952, հուլիս, էջ 48—50:

Նկ.՝ 1456 թվականին Հին Ջուղայում գրված ձեռագիր Ավետարանի մանրանկարներից, գործ՝ նկարչուհի Մարիամի:—1456 թվականին Հին-Ջուղայում գրված ձեռագիր Ավետարանի մանրանկարներից, գործ՝ նկարչուհի Մարիամի:

1810. ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ Հայոց պատրիարքական տեղապահը լանջախաչ է տալիս հաբեշ [Ֆիլիփոս] եպիսկոպոսին: [Եղիշե արքեպիսկոպոս Տերտերյանը լանջախաչ է նվիրում ի նշան հայ և հաբեշ համայնքների բարեկամական հարաբերությունների]: 1952, օգոստ., էջ 55:

1811. ՋԱՆԱԶԱՆ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 52—53:

Բովանդ.՝ **Տորֆի նոր հանքավայրեր:—Քար հղկող մեքենաներ:—Խաղողի առատ բերք:—Նորատունկ անտառներ:** [Հանրապետության տարբեր շրջաններում 11.000 հեկտար տարածության վրա տնկված են նոր անտառներ]:

1812. Ի ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ խաղաղության: Ֆրանսահայ երիտասարդության կոչը: (ԺԱՖ): 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 10:

1813. ԻՈՍԻՖ Վիսսարիոնովիչ Ստալինին: ՍՍՌ Միությունում գտնվող բոլոր եկեղեցիների և կրոնական միավորությունների Մոսկվայում գումարված կոնֆերենցիայի դիմումը: [Խաղաղության պաշտպանության համար]: 1952, մայիս, էջ 3—6:

Ստորագր.՝ Ալեքսի, Մելքիսեդեկ, Գևորգ Զ, Ֆլավիան, և ուրիշներ:

Նկ.՝ Ամենայն Հայոց հայրապետ Գևորգ Զ և Համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսին Մոսկվայի խաղաղության կոնֆերենցիայում:

1814. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ կողմնակիցների հանձնաժողովի կոմյունիկեն: [Խաղաղության կողմնակիցների ամերիկյան կոնտինենտալ կոնգրեսի Ռիո-դե-Ժանեյրոյում գտնվող հանձնաժողովի աշխատանքների մասին]: 1952, փետրվար, էջ 13:

1815. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ համաշխարհային խորհրդի դելեգացիայի հաղորդումը: [1952 թ. 30 հունվարի: Փարիզ: Խաղաղության համաշխարհային խորհրդի Վիեննայի սեսիայում ընդունած բանաձևերը և, զինաթափման վերաբերյալ բանաձևի հանձնումը ՄԱԿ-ի գլխավոր Ասամբլեայի նախագահ՝ Պադիլյո Ներվոյին]: 1952, փետրվար, էջ 12:

1816. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ համար պայքարողների ճակատում: 1952, մարտ, էջ 10—12:

Բովանդ.՝ **Հյուլետ Ջոնսոնի ելույթը:—Ֆրեդերիկ Ժոլիո-Կյուրիի կոչը:—Խաղաղության կողմնակիցների Ամերիկյան կոնտինենտալ կոնգրեսի որոշումները:**

1817. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պայքարի ճակատում: (ՏԱՍՍ-ի հուլիսի 6-ի և 7-ի հաղորդագրությունները): 1952, հուլիս, էջ 51—54:

1818. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պայքարի ճակատում: Հյուլետ Ջոնսոնը վկայում է, որ Ամերիկյան զորքերի կողմից բակտերիոլոգիական զենք գործադրելու փաստերն անհերքելի են: [Չինաստանում]: 1952, օգոստ., էջ 13—15:

1819. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության ժողովուրդների կոնգրեսի նախապատրաստությունը:—Խաղաղության համաշխարհային խորհրդի քարտուղարության կոմյունիկեն: 1948, սեպտ.-հոկտ., էջ 11—12:

1820. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ պաշտպանության Սովետական կոմիտեում և ՍՍՌՄ գրողների միությունում: Ֆրանսիական մեծ գրող Վիկտոր Հյուգոյի ծննդյան 150-ամյակը անցկացնող համամիութենական կոմիտեի ստեղծումը: 1952, փետրվար, էջ 12—13:

1821. ԽՆԴՈՒԹՅԱՆ երգեր: (Գեղարվեստական ինքնագործունեության և ժողովրդական ստեղծագործության ռեսպուբլիկական օլիմպիադան): 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 40—43:

Նկ.՝ Սովետաշենի երգեցիկ խումբը:

1822. ԿԱԹՈԼԻԿ քահանաների խաղաղության կոմիտեի նիստը Բուդապեշտում: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 12:

1823. ԿԱՐԴԻՆԱԼ Աղաջանյանը և իր գործունեությունը: 1952, մարտ, էջ 52—55:

1824. ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ Ջերմուկի մասին: 1952, օգոստ., էջ 23—25:

Բովանդ.՝ Հովհաննիսյան Լևոն: ՍՍՀՄ բժշ. գիտ. ակադեմիայի և ՀՍՍՀ Գ.Ա. իսկական անդամ: Ջերմուկ կուրորտի զարգացման հեռանկարները:—Դիկ Վ. Գ. (ՍՍՌՄ առողջապահության մինիստրության կուրորտային կենտրոնական ինստիտուտի պրոֆեսոր):—Անճանաչելիորեն փոխվել է Ջերմուկը:—Լոզինսկի Ա. Ա. (պրոֆ. բժշկական գիտությունների դոկտոր):—Մեծ ապագա ունեցող կուրորտը:—Գոգիդեղաշվիլի Վ. Գ. (Բժշկական գիտությունների թեկնածու, Վրացական ՍՍՀ կուլտուրայի և ֆիզիտերապիայի պետական գիտա-հետազոտական ինստիտուտի դիրեկտոր): Ամրապնդել համագործակցությունը:

1825. ԿԻԼԻԿԻՈ կաթողիկոսության Դպրեվանուց միության մասնաճյուղերուն, բարերարներուն և նվիրատուներուն: Հայտարարություն: [Դպրեվանքի 22-րդ տարեշրջանի բացումը՝ հոկտեմբերի 11-ին, 47 աշակերտով: Վիճակագրական տվյալներ դպրոցի տնտեսական և ուսումնական հարցերի վերաբերյալ]: 1952, մարտ, էջ 62:

Ստորագր.՝ Դերենիկ եպիսկոպոս՝ տեսուչ Դպրեվանուց:

1826. ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐ Արամ Խաչատրյանը Սոֆիայում: [Մասնակցելու մայիսի 30-ին կայանալիք երաժշտական ստուգատեսին]: 1952, օգոստ., էջ 54—55:

1827. [ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ] ՎԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Դամբանական: (Խոսված Անթիլիասի Մայր Տաճարում, հոգելույս Գարեգին Ա կաթողիկոսի դագաղի առաջ): 1952, հուլիս, էջ 10—11:

1828. [ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ] ՎԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ:—Հարության պատգամը: (Քարոզ՝ խոսված Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնում): 1952, ապրիլ, էջ 16—20:

Նկ.՝ Վահան արքեպիսկոպոսը քարոզ խոսելիս:

1829. ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ կյանք: [Համառոտ լուրեր]: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 46—47:

Բովանդ.՝ **Նոր ուսումնական տարեշրջանը Հայկական ՍՍՌ-ում:—Մեծ գիտնականի հիշատակին:** [Աբու-Ալի-Իբն Սինայի (Ավիցեննայի) ծննդյան 1000-ամյակը]:—**Հայաստանի ճարտարապետական հուշարձանների ուսումնասիրությունը:** [Հուշարձանների պահպանության կոմիտեի մի առանձին արշավախմբի կողմից Բասարգեչարի (Ներկայիս Վարդենիսի), Մարտունու, Նոր-Բայազետի և Սևանի շրջանների հուշարձանների ուսումնասիրման աշխատանքների ավարտի մասին]:—**Գիտական սեսիա նվիրված Ջերմուկ բուժավայրի զարգացման խնդիրներին:—Հայաստանի երաժշտագետների համագումարը:** [Երրորդ]: **Լենինյան պտղաբուծության**

զարգացումը։—Հայաստանի ճարտարապետների հյու-
րերը։

1830. **ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ կյանք**։ [Համառոտ լու-
րեր]։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 52—53։
Բովանդ.՝ Գիտական կոնֆերենցիա։ [Երևա-
նում]։—Գիտությունների ակադեմիայի Լեզվի ինս-
տիտուտում։—Նոր ամսագիր։ [«Սովետական ման-
կավարժ», օրգան՝ Հայաստանի Լուսավորության
մինիստրության]։—Նոր երաժշտական դպրոցներ։
[Բացումը՝ Երևանում, Սպիտակում, Ղափանում։ Վի-
ճակագրական տվյալներ հանրապետության երա-
ժշտական դպրոցների մասին]։

1831. **ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ կյանքը գյուղում**։ [Հա-
մառոտ լուրեր]։ 1952, հունվար, էջ 43։
Բովանդ.՝ Նոր գրադարաններ և ակումբներ Հա-
յաստանի գյուղերում։—Ապարանում։ —Կոլտնտեսա-
կանները սանատորիայում։ — Կոլտնտեսականները
ստանում են բարձրագույն կրթություն։ 1952, հուն-
վար, էջ 43։

1832. **ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ կյանքը գյուղում**։ [Համա-
ռոտ լուրեր]։ 1952, փետրվար, էջ 48։
Բովանդ.՝ Կոլտնտեսային ակումբը։—Կոլեկտիվ
տնտեսությունների նախագահները դիսերտացիաներ
են գրում։—Գյուղական դասախոսարան։

1833. **ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆՑ Առաքելական սուրբ ե-
կեղեցին ողբում է մահը Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի
միաբան գերաշնորհ Տ. Ռուբեն արքեպիսկոպոս
Դրամբյանի**։ 1952, փետրվար, էջ 8—11։
Բովանդ.՝ Գևորգ Զ կաթողիկոս Ամենայն հայոց։—
Վեհափառ հայրապետի շրջաբերական հեռագիրը՝
գերաշնորհ Ռուբեն սրբազանի մահվան առթիվ։—

1834. **ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆԸ Հայոց եկեղեցու
կարևոր հատկանիշն է։ Խմբագրական**։ 1952, մարտ,
էջ 4—7։

1835. **ՀԱՆԳԻՍՏ Մեծի Տանն Կիլիկիո երջանկա-
հիշատակ Տ. Տ. Գարեգին Ա կաթողիկոսի**։ [Հայ-
տարարություն]։ 1952, հունիս, էջ 2—3։
Գարեգին Ա-ի դիմանկարով։

1836. **ՀԱՆԳԻՍՏ Տ. Հովսեփ եպիսկոպոս Կարա-
պետյանի**։ [Մայր Աթոռի միաբան։ Մահացել է Կոս-
տանդնուպոլսում]։ 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 58։
Հովսեփ եպիսկոպոսի դիմանկարով։

1837. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Ամենայն հայոց
հայրապետությունը և նրա թեմերը։ Խմբագրական**։
[Ս. Էջմիածնի ազգապահպանման մեծ դերի մա-
սին]։ 1952. օգոստ., էջ 6—9։

1838. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Ամենայն հա-
յոց վեհափառ հայրապետի գահակալության և ան-
վանակոչության տոնը։ Խմբագրական**։ [Սեպտեմբե-
րի 27-ին, գահակալության 8-րդ տարեդարձի առթիվ
հանդիսություն Մայր Տաճարում]։ 1952, սեպտ.-
հոկտ., էջ 7—9։

1839. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Ամենապատիվ
Տեր Խադ արքեպիսկոպոս Աճապահյան՝ կաթողիկո-
սական տեղապահ Մեծի Տանն Կիլիկիո Աթոռի**։
[Կյանքի և հասարակական գործունեության մասին։
Դիմանկարով]։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 11—14։
Խադ արքեպիսկոպոսի դիմանկարով։

1840. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Խաղաղության
պատգամը։ Խմբագրական**։ [Ս. Ծննդյան տոների
առթիվ։ Քրիստոնեական խաղաղության մասին]։
1952, հունվար, էջ 3—7։

1841. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Հայ եկեղեցին
խաղաղության համար պայքարի ճակատում։ Խըմ-
բագրական**։ 1952, մայիս, էջ 7—10։

1842. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։— Հայրենասեր
հայրապետի մահը։ Խմբագրական**։ [Մեծի Տանն
Կիլիկիո Գարեգին Ա Հովսեփյանի]։ 1952, հունիս,
էջ 12—15։

1843. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Պապի «Sem-
piternus Rex»-ի ընդհանրական նոր թուղթը։ Խմբա-
գրական**։ 1952, ապրիլ, էջ 3—6։
Վատիկանի Պիոս 12-րդ Պապը 1951-ի սեպտեմ-
բերի 8-ին, իր գահակալության 15-րդ և Քաղկեդո-
նի ժողովի 1500-ամյակի առթիվ հրատարակել է
«Ընդհանրական թուղթը» ըստ որի առաջ է քաշում
Հռոմի Աթոռի գերագահ առաջնության հարցը քրիս-
տոնեական եկեղեցիների, այդ թվում և հայ եկեղե-
ցու վրա։ Խմբագրականում քննադատվում է քաղա-
քական միտումներ հետապնդող այդ վտանգավոր
թեզը։

1844. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Ս. Էջմիածնի
հոգևոր Ճեմարանը։ Խմբագրական**։ [Անցյալի և ներ-
կայի մասին]։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 8—10։

1845. **[ՀԱՏԻՏՅԱՆ ԱՐԹՈՒՆ]։—Վարդանանց
տոնը։ Խմբագրական**։ [Վարդանանց հերոսամարտի
պատմական նշանակության մասին։ Ազգային տո-
նակատարությունը՝ փետրվարի 21-ին]։ 1952, փե-
տըրվար, էջ 3—6։

1846. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Ապաշխարություն։
Քարոզ**։ 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 18—20։

1847. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Զատկական տո-
ները Մայր Աթոռում**։ [Լուսանկարներով]։ 1952,
ապրիլ, էջ 41—45։

1848. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Մայր Աթոռում**։
1952, հունիս, էջ 47—50։
Բովանդ.՝ **Մեծի Տանն Կիլիկիո ողբացյալ Գարե-
գին Ա կաթողիկոսի մահվան գույժը։—Հոգեհան-
գիստ ողբացյալ Գարեգին Ա կաթողիկոսի հիշատա-
կին։—Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Տ. Տ. Գևորգ Զ-ի
գահակալության 7-րդ տարեդարձի տոնակատարու-
թյունը Մայր Աթոռում**։—[Հունիսի 24-ին]։

1849. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Մեր ամառային
արձակուրդները**։ [Ճեմարանի սաների էքսկուրսիան
Բաքու և Կիրովաբադ քաղաքներում]։ 1952, օգոստ.,
էջ 16—17։

1850. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Սարկավագների
ձեռնադրություն**։ [Ճեմարանավարտներ՝ Փայլակ
Սյունթաբյան, Տիգրան Մարտիկյան]։ 1952, հունվար,
էջ 57—58։

1851. **ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ։—Վեհափառ հայ-
րապետը և Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը**։ [Գե-
վորգ Զ-ի կազմակերպչական, շինարարական մեծ
ձիրքի մասին]։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 22—25։
Նկ.՝ Ճեմարանի սարկավագները։

1852. **ՀՈԲԵԼՅԱՆԱԿԱՆ, հիշատակի և հանդիպ-
ման երեկոներ**։ [Համառոտ լուրեր]։ 1952, փետըր-
վար, էջ 47։
**Բովանդ.՝ Հոբելյանական երեկո գրողների միու-
թյունում**։ [Փետրվարի 26-ին, նվիրված Վիկտոր
Հյուգոյի ծննդյան 150-ամյակին]։—**Դերենիկ Դե-
միրճյանի ծննդյան 75-ամյակը։—Նիկողայոս Տիգ-
րանյանի հիշատակին նվիրված երեկո։—Հանդիպում
Արվեստի աշխատողների տանը**։ [Հանրապետության
ժողովրդական արտիստ Սուրեն Քոչարյանի հետ]։

1853. **ՀՈԳԵՎՈՐ ճեմարանի քննությունները**։ [Եր-
կու լուսանկար]։ 1952, մարտ, էջ 38—40։

1854. **ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ Սոցիալիստական մեծ
ռևոլյուցիայի տոնակատարությունը Սովետական Հա-
յաստանում**։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 50։

1855. **[ՃԵՐԵՃՅԱՆ ԳՆԵԼ Ծ. ՎԱՐԴԱՊԵՏ**։ (Տե-
սուչ Անթիլիասի կաթողիկոսական տպարանին)։—
Անմահ վեհափառը։ [Գարեգին Ա Հովսեփյանի մահ-
վան առթիվ]։ 1952, հուլիս, էջ 14—16։

1856. **ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ**։—[Սեպտեմբերի 14-ին՝
հանդիսավոր պատարագ, Խաչվերացի տոնի առ-
թիվ։ Սեպտեմբերի 27-ին, Գևորգ Զ-ի անվանակո-
չության և գահակալության տոնը]։ 1952, սեպտ.—
հոկտ., էջ 13—14։

1857. **ՄԱՐՏԻՐՅԱՆ ԻԳՆԱՏԻՈՍ։—Ջեբել-Մուսա-
յի բարբառը**։ (Մի գլուխ ավարտական շարադրու-
թյունից)։ [Ճեմարանի սան։ Ուսումնասիրություն]։
1952, մարտ, էջ 33—37, 1953, փետրվար, էջ 33—
39, հունիս, էջ 27—34, հուլիս-օգոստ., էջ 33—35։

Բովանդ.՝ 1. Նախնական ծանոթություն։—2. Զեբել-Մուսա։ [Պատմա-աշխարհագրական տեղեկություններ]։—Զեբել-Մուսայի բարբառի ընդհանուր նկարագիրը և մի խումբ բառերի առանձնահատկությունները։—Ա. Մաս Հնչյունաբանություն։—4. Երկբարբառների փոփոխություն։—Բաղաձայնների փոփոխություն։—Եզրակացություն։— Դիտողություններ։ Հեղինակի դիմանկարով։

1858. ՄԱՔՍՈՒՏՅԱՆ ՆՈՒՊԱՐ։—Կիլիկիո Հեթում առաջին թագավորը և իր երկլեզվյան դրամները։ 1952, հունվար, էջ 27—29։

Հեթում Ա-ն թագավորել է 1226—1270 թթ.։ Ընդարձակված հայկական պետության մայրաքաղաքն էր Սիսը, 500.000 հազար բնակչությամբ։ Երկլեզվյան երկու դրամների զարդերն ու բառերն էին.

1) Դրամ Հեթումին ու Ալաէդդինին։ Առաջին երեսում՝ հայոց թագավորը ձի հեծած, դաշտում՝ Խաչ, Աստղ, Մահիկ։ Բառերը՝ «Հեթում թագավոր հայոց»։ Երկրորդ երեսում արաբերեն հետևյալ բառերը՝ «Մեծաշուք սուլթան Ալաէդդին Կայկոբադ, որդի Կայխոսրեվի»։ Այս դրամները թվական չունեն։

2) Դրամ Հեթումին և Ղայասէդդինին։ Առաջին կողմում՝ հեծյալ հայոց թագավորը, դաշտում՝ Խաչ, Աստղ, Մահիկ։ Բառերը՝ «Հեթում թագավոր Հայոց»։ Երկրորդ կողմում արաբերեն հետևյալ բառերը «Հավատքի և աշխարհի ապավեն՝ գերագույն սուլթան Կայխոսրեվ, որդի Կայկոբադի»։ Դրամները 1239 թվականի են, նույնի երկրորդ սերիան՝ 1243-ին։

1859. ՄԵԼԻՔ-ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Հ.։— Ստալինյան մրցանակի հայ լաուրեատները։ [Դափնեկիրները]։ 1952, մարտ, էջ 45—48։

1860. ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ՄԻՏՐՈՊՈԼԻՏ ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԱԹՈՌԻ ՏԵՂԱՊԱՀ։—Էջմիածին։ Նորին Ս. օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ կաթողիկոս-պատրիարք Ամենայն Հայոց։ Նորին սրբություն Կալիստրատի մահվան առթիվ վեհափառ հայրապետի ուղարկած հեռագրի պատասխանը։ 1952, փետրվար, էջ 8։

1861. [ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ]։—Համայն Վրաց պատրիարք-կաթողիկոս Մելքիսեդեկի ելույթը ՍՍՌՄ եկեղեցիների և կրոնական այլ կազմակերպությունների Մոսկվայի խաղաղության կոնֆերենցիայում։ 1952, մայիս, էջ 48—50։

Նկ.՝ Վրաց պատրիարքը ելույթի պահին։

1862. ՄԵԾԻ Տանն Կիլիկիո երջանկահիշատակ կաթողիկոս Նորին ս. օծություն Տ. Տ. Գարեգին Ա-ի մահը, փառաշուք հուղարկավորությունն ու թաղումը։ [Մահը՝ հունիսի 21-ին, թաղումը՝ հունիսի 29-ին Անթիլիասում։ Հուղարկավորության երեք լուսանկարներ]։ 1952, հուլիս, էջ 19—23։

1863. ՄԵԾԻ Տանն Կիլիկիո երջանկահիշատակ կաթողիկոս Տ. Տ. Գարեգին Ա-ի մահվան առթիվ Ամենայն Հայոց հայրապետի անունով ստացված ցավակցական կարևորագույն հեռագրերը։ 1952, հունիս, էջ 7—11։

1864. ՄԵԾԻ Տանն Կիլիկիո հանգուցյալ կաթողիկոս երջանկահիշատակ Տ. Տ. Գարեգին Ա-ի տպագրված առանձին աշխատությունները։ (Այբբենական կարգով)։ [Մատենագիտական ցանկ]։ 1952, հուլիս, էջ 62—63։

Սույն մատենագիտության հեղինակը անհայտ է։

1865. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Ամերիկահայ բանաստեղծ Կարապետ Սիտալի գրական-հասարակական գործունեության 40-ամյակի առթիվ։ Հոբելյանական երեկո։ [Մարտի 26-ին, Արվեստի աշխատողների տանը]։ 1952, մարտ, էջ 41—44։

1866. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Երևանեն ս. Գրիգոր Լուսավորչի Խորվիրապ։ [Տպավորություններ]։ 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 42—44։

Նկ.՝ Խորվիրապի ս. Գրիգոր Լուսավորչի եկեղեցին։

1867. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Երևանի մանկական երկաթուղին։ [Լուսանկարներով]։ 1952, հունիս, էջ 51—54։

1868. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Կոմիտասի ստեղծագործության աղբյուրը և անոր հայրենասիրությունը։ 1952, օգոստ., էջ 36—40։

1869. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Հիշողություններ հայ ականավոր գիտնականի՝ Գարեգին Ա կաթողիկոսի մասին։ 1952, հուլիս, էջ 17—18։

1870. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ԱՂԱՎՆԻ։—Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի տոնը Օշականի մեջ։ [Հունիսի 14-ին։ Ժողովրդական տոնախմբություններ, ազգային երգեր, պարեր]։ 1952, հունվար, էջ 37—41։

1871. «ՄԵՐ օրերի իրական Վասակը»։ (Արտասահմանյան հայ մամուլի տեսություն)։ [Կարդինալ Գրիգոր Աղաջանյանի ընդհանրական թղթի դեմ]։ 1952, ապրիլ, էջ 52—56։

Ստորագր.՝ Թղթակից։

1872. ՄԻԱԲԱՆ։—Գարեգին կաթողիկոսի կյանքը և գործունեությունը։ 1952, հունիս, էջ 16—21։

Նկարներ՝ Գարեգին վարդապետ Հովսեփյան։ Գարեգին եպիսկոպոս։—Գարեգին արքեպիսկոպոս։— Գարեգին կաթողիկոս։

1873. ՄԻՆԱՍՅԱՆ Մ[ԻՆԱՍ]։—Երիտասարդ հնագետի հայտնագործությունները։ [Սանդրո Սարդարյանի «Պալեոլիթը Հայաստանում» աշխատության մասին]։ 1952, փետրվար, էջ 44—45։

1874. ՆԱՂԱՇ Հովնաթան։ «Բանաստեղծություններ»։ Երևան, ՀՍՍՀ Գիտ. Ակադ., 1951։ [Կազմողներ՝ Ա. Մնացականյան, Շ. Նազարյան։ Գրախոսություն]։ 1952, ապրիլ, էջ 62։

Ստորագր.՝ Խ.։

1875. [ՆԻԿՈԼԱՅ ՄԻՏՐՈՊՈԼԻՏ]։—Կրուտիցկու և կոլոմենայի միտրոպոլիտ ամենապատիվ Նիկոլայի զեկուցումը ՍՍՌՄ եկեղեցիների և կրոնական այլ կազմակերպությունների Մոսկվայի խաղաղության կոնֆերենցիայում։ [Լուսանկարներով]։ 1952, մայիս, էջ 19—41։

1876. ՇԱՀԱՊՈՒՆԻ ՇՄԱՎՈՆ։—Ջերմուկն անցյալում և այժմ։ [Պատմական ակնարկ]։ 1952, օգոստ., էջ 18—22։

Նկ.՝ Ջերմուկի կիրճը։—Ջերմուկի ջրավազանների շենքը։—Ջերմուկի ջրվեժը։

1877. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ։ [Համառոտ լուրեր]։ 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 45։

Բովանդ.՝ **Երևանի բրդյա նուրբ գործվածքների գործարանը։—Գյումուշի հիդրոկայանի շինարարությունը։—Երևանի Գարեջրի նոր գործարանը։—Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի նիստերի դահլիճը։—Թալինի նոր ջրմուղը։—Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի շենքը։**

1878. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ։ [Համառոտ լուրեր]։ 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 51։

Բովանդ.՝ **Նոր բնակարաններ։—Հայաստանի Արհեստակցական Միությունների պալատը։—Հայֆիլհարմոնիայի նոր համերգային դահլիճը։** [Պետական օպերայի թատրոնի երկրորդ մասը։ Դահլիճը ունենալու է 1.400 տեղ։ Կառուցման աշխատանքների մասին]։—**Մետաղագործվածքային նոր գործարան։—Էջմիածնի ջրմուղի վերակառուցումը։**

1879. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում։ [Համառոտ լուրեր]։ 1952, հունվար, էջ 42։

Բովանդ.՝ **Ծածկած շուկա։** [Երևանում։ Գլխավոր դահլիճը գրավում է 2.300 քառ. մետր տարածություն]։—**Կոնյակի նոր գործարան։** [Հրազդանի աջ ափին]։—**Մատենադարանի կառուցման ընթացքը։** [Քարային և հողային աշխատանքների ավարտի մասին]։—**Հայֆիլհարմոնիայի համերգային դահլիճի շինարարությունը։** [Ճարտարապետական կառույցվածքի մասին]։

1880. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, փետրվար, էջ 46:
Բովանդ.՝ **Երևանի Միկոյանի ռայոնում:—Շրջանի նորակառույցները:**

1881. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, մարտ, էջ 49—51:
Բովանդ.՝ **Ալավերդի:—Կիրովական քաղաքի զարգացման նախագիծը:—Հայաստանի անտառ-այգիները:—Զանգիբասար:—Մառատնկումը Երևանում:—Արթիկի ծննդական համալսարանը:—Տնկատներ կոլեկտիվ տնտեսություններում:—Ապարան:**

1882. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, ապրիլ, էջ 50—51:
Բովանդ.՝ **Մսի և կաթի արդյունաբերության նորակառույցներ: — Նոր-Բայազետը բարեկարգվում է:—Փողոցների բարեկարգում:** [Երևանում]:

1883. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հունիս, էջ 55—56:
Բովանդ.՝ **Կիրովականի շրջանային կենտրոնի հրապարակի կառուցումը:—Երևանի Ստալինյան ռայոնի նորակառույցները:—Երևանի Կիրովի անվան բանվորական ավանի բարեկարգում:—Բնակարանային շինարարություն:—Ջերմուկ բուժավայրում:—Ոռոգման նոր սիստեմի գործադրությունը:**

1884. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հուլիս, էջ 50:
Բովանդ.՝ **Մանկական նոր սանատորիա:—Հայկական ՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի նոր շենքը:—Աշխատավորության ավանների աճը:**

1885. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և բարեկարգում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, օգոստ., էջ 35:
Նոր մանկական առողջարան:—Ստեփանավանի բարեկարգումը:—Կալինինոյի շրջկենտրոնի բարեկարգումը:—46.000 անհատական առանձնատներ: [Կառուցումը՝ Երևանում]:

1886. [ՊԱԼՃՅԱՆ ՎԱԶԳԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ]:—Ս. Էջմիածին: Նորին սուրբ օծություն Ամենայն Հայոց վեհափառ կաթողիկոս Գևորգ Զ-ին: Ռումինահայ թեմական խորհրդի հավատարմագիրը Ամենայն Հայոց հայրապետին: 1952, օգոստ., էջ 53—54:

1887. ՊԱՏՐԻԿ ԱՌԱՔԵԼ:—Մշո Առաքելոց վանքի դուռը: [Լուսանկարով]: 1952, հունվար, էջ 23—26:
Առաքելոց վանքը գտնվում է Մուշից 8 կմ. հեռավորության վրա: Վանքը կառուցված է Սասունցի Թոռնիկյան (Մամիկոնյան) իշխանության ժամանակներում: Վանքի դուռը ունի ավելի քան ութ դարի պատմություն: Այն պատրաստված է երեք հայ բանդակագործների (Թորոս, Գրիգոր, Ղուկաս) կողմից 1134 թվականին: Հայաստան է բերվել 1915-ին հայ գաղթականների ձեռքով: Այժմ գտնվում է Պետական պատմական թանգարանում:

1888. ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հունվար, էջ 44—45:
Բովանդ.՝ **Ուսուցիչների պարգևատրումը:—Արվեստի վաստակավոր գործչի կոչման շնորհում:—Երևանի Ս. Մ. Կիրովի անվան գործարանի պարգևատրումը:—Արտադրության առաջավորների պարգևատրումը: — Պարգևատրումներ բազմազավակ մայրերին:**

1889. ՊՈՂՈՍՅԱՆ Ա[ՐՄԵՆԱԿ]:—Լեզվաբանական մեծարժեք մի գրքի մասին: (Հրաչյա Աճառյան, «Հայոց լեզվի պատմություն», մաս Բ, 608 էջ: Հայպետհրատ, Երևան, 1951 թ.): 1952, մարտ, էջ 57—60:

1890. ՊՈՂՈՍՅԱՆ ԱՐՄԵՆԱԿ:— Լեզվական փաստերի գանձարանը: Հրաչյա Աճառյանի «Լիակատար քերականություն հայոց լեզվի», հտ. 1, Եր., ՀՍՍՀ Գիտ. Ակադ., 494 էջ: [Գրախոսություն]: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 59—63:

1891. ՊՏՂԱԲՈՒԾԱԿԱՆ նոր ձեռնարկումներ: [Համառոտ լուրեր]: 1952, հունվար, էջ 42—43:

1892. ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱՅԻ շրջաններում: [Համառոտ լուրեր]: 1952, ապրիլ, էջ 51—52:
Բովանդ.՝ **Օգնություն այգեգործությանը:—Նոր հողերի ոռոգման համար:—Գիտնականները օգնում են կոլեկտիվ տնտեսություններին:—Նորառուսնկ անտառ:—Ակումբներ և գրադարաններ:**

1893. ՌՈՒՄԻՆԱՀԱՅ թեմի պատգամավորական ժողովը: [Տարեկան հաշվետվություն: Նախագահությամբ Վազգեն եպիսկոպոս Պալճյանի: Տեղի է ունեցել մայիսի 11-ին Բուխարեստի Հայ մշակույթի տանը]: 1952, հուլիս, էջ 60—61:

1894. ՍԱՆՃՅԱՆ Ա[ՎԵՏԻՍ]:—Խոսքն ուրիշ, գործքն ուրիշ: [Հայ կաթոլիկ Աղաջանյան Գրիգոր պատրիարքի և հայր Սրապիոն Ուլուհոջյանի գործունեության մասին]: 1952, հունվար, էջ 59—63:

1895. ՍԱՐԳՍՅԱՆ Գ[ԵՂԱՄ]:—Անապատ կամ Նոր-Վարագ վանքը և նրա վիմագրությունը: [Ուսումնասիրություն: Բնագրեր: Լուսանկարներ]: 1952, սեպտ.-հոկտ., էջ 21—29, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 27—34:
Պատմական հուշարձանների վերոհիշյալ խումբը կառուցված է 12-րդ դարում: Գտնվում է Շամշադինի շրջանի հյուսիս-արևմտյան սահմանին զուգահեռ հոսող Հասան-Ջուր գետակի ձորում:
Բովանդ.՝ Հուշարձանների նկարագրությունը:—Հուշարձանների անունը:—Հուշարձանների շինողները և շինարարության ժամանակը:—Անապատ կամ Նոր-Վարագ վանքի վիմագրությունը: Ա. Անապատ:—Բ. Ժամատուն:—Գ. Աստվածածին կաթողիկե եկեղեցի:
Նկարներ՝ Անապատ կամ Նոր-Վարագ վանքի ընդհանուր տեսարանը հարավ-արևելքից:—Անապատի եկեղեցու արևմտյան ճակատը:

1896. ՍԱՐԳՍՅԱՆ Գ[ԵՂԱՄ]:—Բղենո Նորավանք: Գորիսի շրջան: [Գտնվում է Գորիսի շրջանի Բարձրավան պատմական Երիցաթումբ գյուղի մոտերքում, հայտնի է Դժոխքաձորի վանք անունով: Ուսումնասիրություն, չափագրություն]: 1952, մարտ, էջ 27—32, ապրիլ, էջ 28—38, հունիս, էջ 41—46:
Բովանդ.՝ Նկարագրությունը:—Գավիթը:— Տաճարը:—Սրահները: — Խորանները: — Շինարարական արվեստը:—Բնակելի շենքեր և պարիսպ:—Գերեզմանոց:— Արձանագրություններ:— Հուշարձանի առանձնահատկությունները:— Հուշարձանի անունը և շինարարության ժամանակը:—Հավելում:
Նկ.՝ Բղենո Նորավանքի հատակագիծը:—Տաճարի գլխավոր մուտքը:—Գավթի մուտքի երկու կողմերում գտնվող սյուները, խոյակը:—Բղենո Նորավանքի հունարեն տառեր կրող արձանագրությունը: Բղենո Նորավանքի պատկերաքանդակները:

1897. ՍԵՄՅՈՆՈՎ ԼԵՎՈՆ:—Լուսնա-արեգակնային խավարումներ: (Բ մաս): 1952, մարտ, էջ 23—26:

1898. ՍԻՄՈՆՅԱՆ ՍԻՄՈՆ (Գիտական աշխատակից Գարեգին կաթողիկոսի): **Գարեգին կաթողիկոսի բանասիրական վաստակը:** [Մահվան առթիվ]: 1952, հուլիս, էջ 34—36:

1899. ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ:—Հրամանագիր: Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիին Աշխատանքային Կարմիր դրոշի շքանշանով պարգևատրելու մասին: 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 3:

1900. ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ տոնակատարությունը Երուսաղեմի մեջ: [Հանդիսությունների նկարագրում]: 1952, նոյեմբ.-դեկտ., էջ 54—55:

1901. ՏԵՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ մը Սովետական Հայաստան այցելող ուրուկվացիներու հետ: [Մոնթեվիտեոյում, դեկտեմբերի 5-ին, ՍՍՀՄ Սահմանադրության օրը: Սովետական Հայաստանից տպավորությունների փոխանցում տեղացի հայերին]: 1952, փետրվար, էջ 59—61:

(Շարունակելի)